

Vlaams
Parlement

vergadering **C242**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 22 april 2021

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de uitvoering van de maatregelen van het relanceplan Vlaamse Veerkracht voor de mediasector – 2812 (2020-2021)	3
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de stopgezette samenwerking tussen de VRT en de NPO in de televisiezender BVN – 2830 (2020-2021)	
VRAAG OM UITLEG van Bart Tommelein aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de stopzetting van de samenwerking van de VRT met de televisiezender BVN – 2906 (2020-2021)	16
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de investering van Telenet in productiehuis Caviar – 2831 (2020-2021)	23
VRAAG OM UITLEG van Klaas Sloomans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de studie van de Universiteit Antwerpen over de behandeling van de oppositiepartijen in het televisienieuws in 2020 – 2897 (2020-2021)	27
VRAAG OM UITLEG van Jeremie Vaneeckhout aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het jeugdwerk in de paasvakantie in het licht van de coronacrisis – 2835 (2020-2021)	
VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de jeugdwerkzomer van 2021 in het licht van de coronacrisis – 2841 (2020-2021)	31
VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de locatie van het Brusselse jeugdhuis DAR – 2842 (2020-2021)	40
VRAAG OM UITLEG van Filip Brusselmans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de extra subsidies voor jongeren en kinderen in kwetsbare situaties – 2928 (2020-2021)	42

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de uitvoering van de maatregelen van het relanceplan Vlaamse Veerkracht voor de mediasector – 2812 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik kon mijn vraag blijkbaar op geen beter moment gesteld hebben, want vanmorgen kon ik in de media al een deel van het antwoord lezen. Collega's, jullie weten dat ik ook al in de vorige legislatuur altijd een groot pleitbezorger van innovatie in de media ben geweest. Ik ben dan ook heel blij dat er op dat vlak een en ander op stapel staat. We hebben misschien de coronacrisis voor een stukje nodig gehad om dat naar een hoger niveau te tillen. Ik heb gelezen dat er eindelijk werk zou worden gemaakt van het crossmediaal meetsysteem. Ik geef dat meteen al maar mee, maar er zijn natuurlijk nog veel meer zaken te zeggen. Dat was een heel belangrijke vraag van onder meer onze fractie, naar aanleiding van de problematiek van de regionale omroepen die er op een bepaald moment in de vorige legislatuur was. Dat zou nu allemaal zijn beslag kunnen krijgen.

Wat er vandaag in de media staat, gaat terug op de Septemberverklaring, met het relanceplan Vlaamse Veerkracht, waar de Vlaamse Regering 4,3 miljard euro voor vrijmaakte. Dat plan moet de Vlaamse welvaart en het welzijn van de Vlamingen helpen versterken na corona. Specifiek voor de relance van de media en de audiovisuele productiesector staan er een aantal zaken in. Zo investeert de regering in een innovatief digitaal transformatieprogramma voor de Vlaamse en regionale media, dat voornamelijk bouwt op een gedeelde media- en data-infrastructuur in twee domeinen: betrouwbare data, algoritmes en media-inhouden gecombineerd met een performante digitale productie, opslag en distributie.

Minister, in de beleids- en begrotingstoelichting (BBT) Media 2021 hebt u al een en ander verduidelijkt over het brede digitale transformatieprogramma. U wilt daarmee de Vlaamse spelers ondersteunen zodat ze zich beter kunnen meten met de globale giganten. Daarbij zou u inzetten op gedeelde en baanbrekende infrastructuur en innovatieve methodes om de consument optimaal te bereiken. U hebt toen ook gezegd dat er in het kader van dit programma in middelen wordt voorzien voor een sectorbreed gedragen factcheckplatform, alsook extra middelen voor regionale omroepen.

Ik heb daarover de volgende vragen. Kunt u een concrete stand van zaken geven van het innovatief digitaal transformatieprogramma? Welke partners worden daarbij betrokken?

Hoe ziet u de uitvoering qua timing en concrete implementatie?

In welk budget wordt er voorzien? Dat hebben we ondertussen kunnen lezen.

Zullen er ook Europese relancemiddelen gebruikt worden voor dit programma en, zo ja, hoeveel ?

Ik heb nog een paar vragen over de speerpuntinvesteringen die in het relanceplan al waren aangekondigd. Het eerste was de oprichting van een garantiefonds voor de Vlaamse audiovisuele productiesector om een productieverzekering te kunnen afsluiten. Er was ook sprake van een eenmalig extra budget voor het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) om de productie van Vlaamse content te verhogen en van de technologische innovatieprojecten in het medialandschap.

Kunt u een overzicht geven van de uitvoering van die drie speerpuntinvesteringen in de mediasector?

Zullen er ook daarvoor Europese relancemiddelen ingezet worden en zo ja, hoeveel en voor welke investering?

Het klinkt allemaal misschien technisch, maar het is heel belangrijk en ik luister graag naar uw uitleg, minister.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Dank voor uw vraag, mevrouw Brouwers. Ze komt inderdaad op een goed moment. Eergisteren kwam het digimetterapport uit van het Interuniversitair Micro-elektronicacentrum (imec). Jullie hebben het wellicht ook gezien. Het bevat het heel interessante bevindingen over het mediagebruik van de Vlaming in het afgelopen jaar. Het is heel interessant om dat eens te bekijken.

Ik geef één cijfer dat me is opgevallen. We hebben het afgelopen jaar allemaal samen gemiddeld drie uur en vijf minuten per dag op onze smartphone doorgebracht. Dat is heel veel en dat is ook een stijging met 37 minuten in vergelijking met het jaar voordien. Dat gaat naar allerhande zaken. 73 minuten gaan naar het gebruik van social media. Maar het gaat evengoed over het nieuws consulteren, over streaming bekijken, over YouTube, over online zaken, e-mail en andere toepassingen. Het geeft aan dat ons medialandschap in een bijzonder snelle ontwikkeling is.

Uit het onderzoek blijkt ook dat bijna één op de twee Vlamingen betaalt voor streamingdiensten. De marktleider is nog steeds Netflix, maar ook andere spelers, zoals ons eigen Vlaamse Streamzplatform, doen het helemaal niet slecht.

In die context moet je ervoor zorgen dat de Vlaamse mediasector, die heel sterk is, niet alleen de komende jaren maar ook de komende decennia, de komende vijf, tien, twintig jaar, sterk staat in een internationaal competitieve omgeving. Daarom wil de Vlaamse overheid de digitale transitie van ons medialandschap extra ondersteunen. We hebben daarover op 2 april 2021, enkele weken terug, net voor de paasvakantie, een akkoord bereikt in de Vlaamse Regering, in uitvoering van het relanceplan en de Septemberverklaring. Er is daar heel hard voorbereidend werk rond gebeurd.

Mevrouw Brouwers, u vroeg welke partners daarbij betrokken werden. We hebben geprobeerd daar zo breed mogelijk over te consulteren. Ik heb met mijn kabinet en administratie verschillende keren overleg gehad met verschillende actoren uit de heel brede mediasector. De private mediaorganisaties als de VRT, de regionale omroepen, de facilitaire bedrijven, de dienstenverleners en de academische wereld werden geconsulteerd over de scope en de focus van het digitaal transformatieprogramma. Daarnaast heeft ons Departement Cultuur, Jeugd en Media ook belangrijke informele gesprekken gevoerd met de experts van de Europese Commissie.

Ik ben alle betrokkenen bijzonder dankbaar om op een constructieve manier relevante thema's, noden en opportuniteiten aan te reiken en actief mee te denken over de toekomst van het Vlaamse media-ecosysteem. Ik heb hier gisteren die groep van mensen nog eens gezien. Ik heb vastgesteld dat zij zich kunnen vinden in de krachtlijnen van dit plan en dat zij ook uitkijken naar de verdere uitvoering ervan.

Wat nu de timing betreft: het gaat natuurlijk over relancemiddelen, 35 miljoen euro in totaal, met ook de steun van collega Crevits, bevoegd voor onder meer de

innovatie. Die 35 miljoen euro wordt in de relance op twee jaar vastgelegd, maar we zullen de ontwikkeling van de projecten ten laatste tegen het voorjaar van 2024 afronden. De eerste stap is nu gezet. Op 2 april 2021 heeft de Vlaamse Regering goedkeuring verleend aan de grote lijnen van het digitaal transformatieprogramma met de nota 'Relanceplan digitale transformatie en innovatie Vlaamse media'. Concreet bestaat het programma uit zes grote lijnen: een crossmediaal multiplatform meetsysteem, een mediahub of cloudsysteem, de weerbaarheid rond desinformatie, de digitale transformatie van regionale omroepen, een projectoproep digitale transformatie, het instrumentarium van het Vlaams Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO) rond media-innovatie. Ik ga ervan uit dat jullie hierover al een en ander hebben gelezen en gehoord. Indien gewenst, kan ik daar verder op ingaan, maar ik zal mij in dit eerste antwoord beperken tot de hoofdlijnen.

Ik breng de verdeling van de middelen in herinnering: 4 miljoen euro voor het crossmediaal multiplatform meetsysteem; eenzelfde bedrag voor de mediahub; 3 miljoen euro voor desinformatie; 2 miljoen euro voor de digitale transformatie van de regionale omroepen; voor de projectoproep digitale transformatie en het instrumentarium media-innovatie voorzien we samen 21,5 miljoen euro. Voor diegenen die goed hebben gerekend, is er tot slot nog 500.000 euro voor externe ondersteuning en de werkingskosten van dit ambitieuze traject.

U hebt gevraagd of hier Europese relancemiddelen voor gebruikt worden. Dat is niet het geval. Dit wordt integraal gefinancierd vanuit Vlaamse middelen. We hebben wel zeer intens contact gehad met de Europese Commissie. Zij waren zeer enthousiast over de inhoud van dit plan. Ze hebben ook opgemerkt dat dat zeker niet in alle lidstaten even ambitieus naar voren komt. Er is natuurlijk ook contact geweest met de collega van de Franse Gemeenschap, mevrouw Linard. Ook daar wordt niet voorzien in zo'n pakket aan maatregelen. Maar vanuit de Europese Commissie wordt dit in elk geval nauwgezet opgevolgd.

U hebt ook gepeild naar de investeringen in de audiovisuele sector. Dat zijn twee elementen, en het derde is wat ik net heb opgesomd. Samen met Vlaams minister van Cultuur Jambon heb ik op 9 februari 2021 het garantiefonds voor de audiovisuele sector gelanceerd. We hebben namelijk gemerkt dat een belangrijke voorwaarde voor de heropstart van de audiovisuele sector in Vlaanderen was dat men zich wilde kunnen verzekeren tegen de risico's verbonden aan de covidpandemie. Het was niet evident om dat enkel via de private verzekeringsmarkt te doen. Daarom hebben we in dit mechanisme voorzien. Sinds de uitbraak van de pandemie was het voor producenten haast onmogelijk geworden om schade en annuleringskosten als gevolg van pandemieën te verzekeren. Het risico bestaat inderdaad dat een productie moet worden stopgezet door besmetting van onvervangbare cast- of crewleden of door overheidsmaatregelen tijdens een besmettingsgolf. Dat kan leiden tot onvoorziene kosten, die nu door dat garantiefonds gedekt kunnen worden.

Het garantiefonds loopt tot eind 2022 en wordt beheerd door het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF). Producenten kunnen hun producties registreren bij het VAF, zodat ze in geval van schade door het garantiefonds gedekt kunnen worden. Het belang ervan wordt aangetoond door het feit dat er ook heel veel gebruik van wordt gemaakt. Er zijn daar al heel wat registraties gebeurd. Op de website van het VAF kan men consulteren hoeveel producties geregistreerd werden, hoeveel schadeclaims ingediend of toegekend werden en hoeveel resterende middelen er nog zijn. Het is succesvol, niet doordat er veel schadegevallen waren, maar wel doordat heel veel producties zich hebben laten verzekeren. Dit is een belangrijke voorwaarde geweest voor een heropstart.

Het tweede punt is dat we, samen met collega Jambon, die dat doet voor de filmsector, in 2021 en 2022 ook een bijkomende financiële impuls voorzien voor

het VAF – wat mij betreft is dat dus voor het Mediafonds en het Gamefonds – om precies de productie van kwaliteitsvolle Vlaamse televisiereeksen en games te stimuleren. Ook hier gaat het over een vrij historische impuls, zowel wat betreft de film- als media- en gameproducties. Die moet toelaten dat er ook de komende jaren nog meer dan ooit Vlaamse content geproduceerd zal worden.

Tijdens de covidcrisis is immers gebleken dat er in de sector een grote nood is aan bijkomende financiering voor de ondersteuning van lokale audiovisuele producties en games. De extra middelen voor het Mediafonds en Gamefonds worden via een 40/60-ratio verdeeld over respectievelijk 2021 en 2022, om zo met een groter budget te kunnen aansluiten bij de nieuwe beheersovereenkomst. De middelen voor 2021, dat gaat over 4 miljoen euro, volgend jaar is dat dan 6 miljoen euro. Dit jaar wordt 3,7 miljoen euro uitgetrokken voor het Mediafonds en 300.000 euro voor het Gamefonds. Dat werd toegekend via een addendum aan de beheersovereenkomsten 2018-2021 met betrekking tot het Mediafonds en het Gamefonds. De bijdrage aan het Mediafonds zal aangewend worden voor de ondersteuning van de creatie van audiovisuele producties, waarbij enerzijds de steunbedragen per productie verhoogd worden en anderzijds geïnvesteerd zal worden in de financiering van een extra high-end reeks voor maximum 1,3 miljoen euro in de categorie fictie. De bijdrage aan het Gamefonds zal aangewend worden voor het verhogen van het aantal te ondersteunen projecten en een beperkte verhoging van de steunbedragen per productie. De besteding van de bijkomende middelen voor 2022 zal vastgelegd worden in de nieuwe beheersovereenkomst met het VAF voor de periode 2022-2025.

Tot slot werd ook hier de vraag gesteld of dit gefinancierd wordt door Europa. Opnieuw is dat niet het geval. Dit wordt gefinancierd met Vlaamse middelen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Dank u wel, minister, voor uw antwoord. Ik blijf toch een beetje op mijn honger zitten, maar u misschien ook. Ik heb namelijk het gevoel dat er uiteindelijk heel veel wordt gekeken naar de sectoren zelf om dat allemaal uit te werken. Ik zie dat het grootste deel van de middelen – meer dan 21 miljoen euro – gaat naar die projectoproepen. Dat zijn oproepen waarvoor de acties van onderuit moeten komen, wat op zich heel goed is om zaken effectief te realiseren. Maar het is dus nog wel wat wachten tot de zaken echt concreet zullen worden. Ik vraag me af hoe we samen kunnen opvolgen of die 35 miljoen euro de volgende jaren inderdaad op een optimale en gerichte manier besteed zullen worden.

Ik kom nog even terug op de vraag die we hier al lang stellen naar dat crossmediale meetsysteem, waarnaar u ook verwees. Dat zou een van de zes lijnen zijn. Blijkbaar is men daar nu ook in Nederland mee bezig. Zal er dan eventueel gezocht worden naar een samenwerking met Nederland daaromtrent? Of valt dat niet onder de scope? Kan de sector dat zelf organiseren en gaat u daar dan mee akkoord? Dat is een algemene vraag die ik heb, omdat er heel veel vanuit de sectoren zelf zal moeten komen.

Wie zal uiteindelijk beslissen, lijn per lijn, wat wordt uitgegeven? Wordt dat beslist door de administratie van Media of door het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO), waarvoor minister Crevits bevoegd is? Wie zal op welke basis beslissen over de concrete projecten? Dat is een vraag die ik me stel.

U weet ook – u hebt daarvoor ook een bezoek gebracht aan de Senaat – dat wij bezig zijn aan een rapport rond desinformatie. Ik wil nogmaals mijn vraag hierover herhalen. Wat zal men precies doen op dat vlak? U bent daar niet op ingegaan. U hebt gezegd dat er een lijn komt rond desinformatie, maar wat houdt die precies in? Zal er verder gewerkt worden aan een factcheckingplatform waar burgers, 'gewone' lezers van sociale en andere media, terecht kunnen om zelf zaken te

checken? Of valt dat niet onder de scope? Ik heb die vraag vorig jaar ook al gesteld. Mediawijsheid zal daar uiteraard ook een rol spelen, neem ik aan. Misschien kunt u nog wat dieper ingaan op dat punt.

U sprak ook over een hub, over de cloud, die ook ter beschikking gesteld zou worden aan het onderwijs. Ik kan me niet zo goed voorstellen wat dat dan precies inhoudt.

Verder denk ik dat onze regionale omroepen zeer tevreden zullen zijn met die 2 miljoen euro die ze zullen kunnen gebruiken om verder te digitaliseren. Je merkt wel dat ze op dat vlak altijd dreigen achter te lopen op de grotere spelers. Ze hebben toch wel een heel belangrijke functie inzake het geven van regionale en lokale informatie, korter bij de mensen, bijvoorbeeld op een visuele manier, via tv.

Ik denk dat ik al voldoende vragen heb gesteld. Ik vind het in elk geval zeer goed dat er daar nu zoveel middelen in geïnvesteerd zullen worden. Wat het precies allemaal zal worden, is nog wat afwachten, maar het gaat zeker de goede richting uit. We zullen dat ook nodig hebben om stand te kunnen houden in een wereld waarin advertentie-inkomsten verdwijnen naar het buitenland, waarin het hele verdienmodel eigenlijk op zijn kop wordt gezet. Dat dreigt onze eigen producties, onze eigen cultuur wat te ondermijnen.

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Dank u, voorzitter. We hebben het plan ondertussen ook al kunnen nalezen, minister. We hadden daarover ook een vraag ingediend, voor volgende week. Maar die is ondertussen onontvankelijk verklaard, aangezien mevrouw Brouwers de vraag hier al had ingediend. Zij was blijkbaar toch iets eerder ingelicht. Ik denk dat zoiets een getelefoneerde vraag heet, als ik me niet vergis.

Karin Brouwers (CD&V): Nee nee nee nee. Ik volg mijn dossiers ...

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Neen? Is het niet waar? Het is u vergeven. Maar als wij bij deze gelegenheid dan toch de kans krijgen om ook onze vragen te stellen, dan is het voor ons ook prima. Ik zal daarbij niet in herhaling vallen van wat mevrouw Brouwers al heeft aangegeven, maar er zijn wel een aantal in het oog springende aspecten aan dit plan, niet het minst het gegeven van de dalende advertentie-inkomsten. We lezen in het plan dat daarvoor wordt gedacht – het woord ‘gedacht’ is misschien wel veelzeggend – aan een uniform en gezamenlijk advertentieportaal ten behoeve van crossmediale campagnes. Dat lijkt me inderdaad wel een zinvol idee, maar ik stel me daarbij een aantal vragen.

Om te beginnen: gaat men door het oprichten van een dergelijk mediaportaal niet in het vlees snijden van de verschillende mediabureaus die ook al dergelijke portalen aanbieden – ik denk aan Havas, Initiative, Vizeum – en eigenlijk op die manier die markt verstoren, eerder dan versterken? Dat kan toch niet de bedoeling zijn.

In dezelfde context: hoe gaat zo’n portaal er dan concreet uitzien? We weten nu wel wat het doel is: de advertentiegeden niet laten wegvloeien naar het buitenland. Maar hoe moet dat dan precies gebeuren? En wil dat dan zeggen dat zo’n uniform portaal niet meer zal laten adverteren op de GAFA’s, op de Facebooks, op de Googles? Want ik kan mij voorstellen dat het voor een onderneming die reclame wil maken, en die zo horizontaal mogelijk en zo diep mogelijk wil penetreren, toch geen aanlokkelijke gedachte is om die GAFA’s daarbij te gaan uitsluiten. Dat is een bijkomend punt.

De voorzitter: U moet stilaan gaan afronden, mijnheer Slootmans

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): O ja, oké, dan ga ik er niet komen.

Wat de desinformatie betreft: ik zou daarvan graag weten wat de juiste criteria zullen zijn. U weet dat wij ons veel zorgen maken over de scheidingslijn tussen enerzijds vrije meningsuiting en anderzijds de aanpak van desinformatie. Dat gaat nu aangepakt worden door middel van artificiële intelligentie. Ik wil graag vernemen wat de criteria daarbij juist zullen zijn, want het blijft toch een griezelige gedachte dat robots gaan bepalen wat wel en wat niet kan.

Dan heb ik nog een korte vraag over de transformatieprojecten. Daar gaat heel veel geld naartoe, en er wordt heel veel verantwoordelijkheid bij de sector zelf gelegd. Het zal ook van onderuit moeten komen, maar hoe zal men garanderen dat de grote vissen – die experts zijn in dergelijke subsidieaanvragen en die die gelden eigenlijk niet nodig hebben – de kleintjes niet gaan vertrappelen? We zien dat daar een aantal voorwaarden, of een aantal garanties worden ingebouwd. Er wordt enerzijds een bovengrens ingesteld, en anderzijds wordt versnippering tegengegaan. Maar wat die bovengrens betreft, daarover wordt geen duidelijkheid gegeven, hoe die er juist gaat uitzien. En hoe men anderzijds die versnippering wil tegengaan, dat wordt ook niet verder geduïd.

Ik heb het nu allemaal gesynthetiseerd, bij dezen rond ik af.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Ik zal heel snel moeten zijn, met mijn twee minuten, want ik ging ervan uit dat we – omdat onze vraag onontvankelijk was – ze wel nog allemaal konden stellen. Dus ik ga ze heel snel stellen.

Ik ben heel positief, minister, ik ben heel verheugd over die extra 35 miljoen, en over de plannen voor de besteding daarvan. Ik deel dat volledig. Maar natuurlijk ben ik ook, zoals collega Brouwers, 'excited', en wil ik er meer over weten.

Eén: de 2 miljoen euro voor regionale televisie, dat is ongeveer 200.000 euro per regionale televisie. Dat is oké, maar voor mij had dat nog iets meer mogen zijn. Ik denk wel dat ze daar content mee gaan zijn, zeker ook omdat het crossmediale meetsysteem – wat reeds lang een eis was – er nu eindelijk gaat komen. Dat is een opmerking.

Ik heb ook enkele vragen. Hoe zal dat digitale reclameportaal er concreet uitzien? Ik deel niet de vrees van mijnheer Slootmans dat de sector daar argwanend naar kijkt, integendeel, ik denk dat ze het toejuichen. Iedereen mag intekenen op de projectoproep voor digitale transformatie. Mag iedereen dat? Wanneer gaan ze zich kunnen inschrijven voor de projectoproep en hoe gaat die concreet worden opgezet? Een belangrijke vraag die ik mij stel, gezien het publieke debat dat loopt, is: gaan de middelen gecombineerd kunnen worden met de strategische transformatiesteun die bijvoorbeeld DTG en Mediahuis al gekregen hebben van de Vlaamse Regering. Onlangs nog was dat 1 miljoen voor DTG en 800.000 voor Mediahuis, voor digitale transformatie. Komt dat daar nog bovenop of gaan daar restricties worden gesteld?

Ik vind het fijn dat er extra middelen gaan komen. De VRT heeft al heel hard moeten besparen. Er is al een stukje teruggevloeid door de coronamaatregelen. Hoeveel van de relancemiddelen worden er voor de VRT bestemd? Wat is de timing voor de ontwikkeling van het nieuwe digitale meetsysteem? Wie gaat dat ontwikkelen, binnen welk partnership? Maar vooral wil ik ook weten of Facebook en Google gevraagd zullen worden om daarin te participeren. Wie wordt dan eigenaar van dat meetsysteem? Welke media precies zullen gemeten worden? Ik hoor daarover vooral vragen vanuit de Unie der Belgische Adverteerders (UBA). Op welke manier zult u de middelen voor 5G-informatie concreet aanwenden?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Ik zal heel kort zijn. Voor mij is het vooral belangrijk dat de hele sector wordt meegenomen in dat relanceplan, niet alleen de groten maar ook de kleintjes. Zeker het Vlaams Audiovisueel Fonds moet zijn rol volop kunnen spelen. De minister heeft dat daarnet toegelicht. Mijn verbinding is even uitgevallen, minister, maar ik neem aan dat u het ook over de openbare omroep heeft gehad. Collega Segers, voor mij is het niet zozeer van belang welke budgetten naar de openbare omroep gaan dan wel welke taken de openbare omroep zal opnemen in dat hele relanceverhaal.

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Ik heb de ambitie zo kort te zijn als collega Vandaele. Ik dank u, minister voor dit relanceplan. Zoals mevrouw Brouwers het ook al heeft gezegd, staat het ook al in de beleidsplannen. Dat bewijst hoe vooruitziend uw beleidsplannen wel waren. Ik ben blij dat daar nu ook de middelen aan gekoppeld worden om die plannen concreet uit te werken.

Ik sluit mij aan bij de vragen van mevrouw Brouwers over het 'private cloud-platform'. Kunt u daarop iets diepgaander ingaan? Hoe zal dat eruitzien? Ik heb ook een vraag over de projectoproep voor digitale transformatie. Daarin is er een onderverdeling in verschillende clusters. Hoe wordt het budget van 21,5 miljoen euro verdeeld over die clusters? Heel belangrijk, zoals wij dat gezien hebben met de coronacampagne, is de advertentiemarkt. De regulator noemt dat de 'advertentieparadox'. Wat kunnen wij daaraan doen zonder de private advertentiemarkt te verstoren of te belemmeren met respect voor het mededingingsrecht?

Elisabeth Meuleman (Groen): Ik wil kort nog even het woord nemen, minister, want het is een belangrijk thema. Het plan bevat heel goede zaken. We zijn het erover eens dat we de trein van de digitale transformatie zeker niet mogen missen. Daarnaast zijn er nog een aantal zaken waar er werk vereist is. Niet alles valt op te lossen met een technologisch platform. Je hebt toch nog mankracht nodig om die factcheck te realiseren. Er zou ook daarnaar gekeken moeten worden. Wat we bijvoorbeeld ook nog missen, is de versterking van de onderzoeksjournalistiek. Ook dat zijn fundamentele zaken die nog moeten gebeuren in een tijd van fake news en desinformatie. Zijn er daarvoor mogelijkheden?

Ik heb u ook op de radio gehoord, en u schoof naar voren dat we willen afstappen van het bedrijfsdenken en gaan naar samenwerken en de krachten bundelen tegen al die internationale spelers. Die commerciële bedrijven hebben toch wel een businessmodel dat het bedrijfsdenken vereist. Kunt u concretiseren hoe u dat ziet? Hoe denkt u dat de 'big five' zullen samenwerken? Professional Media Group (PMG) heeft een internationale groeistrategie en is actief in Nederland en Denemarken enzovoort. Zullen dergelijke bedrijven samenwerken met de kleinere nichespelers? Wat zijn de afspraken daarover? Die vraag houdt me bezig. Kunt u daar even dieper op ingaan?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Dank u wel voor de grote interesse en de vele bijkomende vragen. Een en ander wijst erop dat het hier gaat over een vrij historisch plan door de omvang ervan. We investeren 35 miljoen euro in het Vlaamse medialandschap. Dat kadert natuurlijk in de relancestrategie van de Vlaamse overheid en in het bijzonder in de doelstelling om de digitalisering in Vlaanderen te versterken. Het is ook historisch in een internationaal perspectief, omdat we er met dit plan van overtuigd zijn dat we de Vlaamse mediasector, die vandaag internationaal en zeker ook in de Benelux al vrij sterk staat, nog verder kunnen versterken en wapenen tegen de toekomstige uitdagingen. Uiteraard is de

uiteindelijke doelstelling om naast de kwantiteit de kwaliteit van de dienstverlening, de manier waarop mediagebruikers media kunnen consumeren, te verbeteren, in het belang van alle Vlamingen en Brusselaars die daarin interesse hebben.

Ik zal proberen de verschillende vragen te beantwoorden. Ten eerste zijn er verschillende vragen, onder meer van mevrouw Brouwers, geweest over het vrij grote bedrag dat gaat naar de projectoproepen digitale transformatie en ook het instrumentarium media-innovatie van VLAIO. In totaal gaat het om 21,5 miljoen euro.

Jullie zullen gezien hebben dat we willen focussen op drie aspecten. Ik ga er kort even op in om een idee te geven van wat het allemaal kan zijn. Ten eerste gaat het over het verbeteren van de vindbaarheid en de zichtbaarheid van de Vlaamse mediacontent. Jullie herinneren zich dat wellicht nog van in het begin. Dat staat zelfs al in het regeerakkoord. We hebben bijzonder sterke content in Vlaanderen, alleen komt het erop aan om op alle relevante platformen te zorgen dat die goed vindbaar is zodat je niet in een soort van smaakbubbel terecht komt waarbij je op basis van algoritmes in je eigen strikte interessesfeer blijft. Het idee van smaakverbredende algoritmes, dat ook voorkomt in bijvoorbeeld de beheersovereenkomst van de VRT, is daarin een belangrijk element. Datacaptatie en dataflows zijn daarvoor belangrijk. We willen zeker investeren om die te verbeteren en te versterken. Ook de smaakverbredende algoritmes en een innovatieve manier om aanbevelingsstrategieën aan te brengen om te kijken hoe mensen ook toegeleid worden naar bepaalde andere content, kunnen daarvan deel uitmaken.

Tot slot is er ook het beter inzicht in het gedrag en de voorkeuren van de Vlaamse mediagebruiker. Dat is trouwens ook in de crossmediale strategie een belangrijk punt. Dat is een eerste lijn die daarin kan voorkomen, een eerste type van projecten.

De tweede gaat over de slimme technologie en digitale tools om efficiëntie en kwaliteit van mediaproductie, -opslag en -distributie en de waardecreatie te verhogen. Dat gaat over een zeer breed gamma aan mogelijke projecten. Bijvoorbeeld in de gamingindustrie: voor alles wat 'extended' en 'augmented reality' betreft, waar we in Vlaanderen al uitmuntend in zijn, willen we die krachten nog versterken. Ook allerlei vormen van digitale ervaring, 'digital experiences', onder meer in de gamingsector, zijn daar relevant. Er is ook het idee van virtuele opnamestudio's binnen een uitzendomgeving, een broadcastomgeving. Dat heeft in coronatijden aan belang gewonnen. Dat soort zaken willen we versterken.

Verder is er ook alles wat artificiële intelligentie betreft, text-to-speech en audio voor het Vlaams Nederlands. Daarover hebben wij hier al een discussie gehad, met alle subtiliteiten in de discussie, onder meer over het belang van een eengemaakt Nederlands. Als je vandaag bijvoorbeeld Siri op Apple hanteert, is dat altijd in een Hollands Nederlands. We kunnen nadenken over oplossingen om die toepassingen in het Vlaams Nederlands toegankelijk te maken. Er zijn ook instrumenten en tools voor de business zelf, voor business-to-business (B2B) of voor business-to-consumer (B2C), kunnen daar deel van uitmaken. Ook de ontwikkeling en implementatie van nieuwe instrumenten voor digitale workflow kunnen daar deel van uitmaken.

De derde lijn gaan over de mediaplatformen van de toekomst, zowel waar het gaat over het visuele en het kijken, als op het vlak van audio en het lezen op papier, maar vooral digitaal, want het gaat hier over digitale innovatie. Ook daar kan het gaan over een heel divers gamma aan projecten, bijvoorbeeld innovatieve vormen van journalistiek, storytelling, connectiviteit, enzovoort, bijvoorbeeld voor jongeren maar ook veel breder. We hebben het hier ook al regelmatig gehad over de ontwikkeling van 5G. Innovatieve 5G-toepassingen voor de mediasector kunnen

daar ook deel van uitmaken. Ook een geavanceerd videodeliveryplatform om de onafhankelijkheid en het bereik van Vlaamse consumenten te garanderen kan daar deel van uitmaken.

Collega Coenegrachts, u vroeg naar de verdeling van de 21,5 miljoen euro over die drie lijnen. Daar kan ik voorlopig geen helderheid over geven. Dat hangt samen met de timing. We zullen daarvoor een projectoproep uitwerken. We bekijken ook of er een aanmelding vereist is bij de Europese Commissie. Dat maakt dat dat nog wel enige maanden kan duren. We plannen om die projectoproep vervolgens te lanceren eind dit jaar, begin volgend jaar. Aan de hand daarvan zullen de nadere modaliteiten helder worden en ook natuurlijk de financiële verdeling. Een aantal zaken zullen duidelijk zijn. Verschillende collega's hebben daarnaar gepeild.

Collega Sloomans en collega Vandaele hebben de vraag gesteld of we er niet voor moeten zorgen dat niet alleen de grote spelers maar ook de kleinere spelers en nichespelers daar aanspraak op kunnen maken. Het is inderdaad de bedoeling om een projectlijn te voorzien die specifiek gericht is op grootschaligere initiatieven en projecten en om er anderzijds zeker ook voor te zorgen dat ook kleinere projecten in aanmerking komen. Dit zal zeer uitdrukkelijk opgenomen worden in de projectoproep die we zullen voorbereiden.

Mevrouw Segers, u vroeg hoe we ervoor kunnen zorgen dat de grote spelers, de concurrenten, aangemoedigd zullen worden om samen te werken. Wij kunnen natuurlijk niemand echt dwingen om samen te werken. Wel zullen we als vereiste opnemen dat men met verschillende partners die projecten indient. Voor de grote projecten moet men met vier partners zijn. We geven hier toch een duidelijk signaal dat dit niet zomaar gaat over het toekennen van middelen aan individuele spelers. Dit moeten projecten zijn die uiteindelijk de hele mediasector ten goede komen. Door die vereiste van te werken met minimaal vier partners voor de grote projecten wordt dat concreet ingevuld.

Ik heb de afgelopen maanden ook gemerkt dat er grote bereidheid is om samen te werken. Dat is ook de toekomst. Het mediadebat moet niet gaan over wat je 'les petites guerres' zou kunnen noemen. We hebben de kleine oorlogjes, we hebben er al een aantal gehad, zelfs tot in de plenaire vergadering, over wie bepaalde zaken mag uitzenden, denk aan het interview van Oprah Winfrey met Meghan en Harry. Ik noem dat echt 'les petites guerres' die de pax media wat verstoren. Hier gaat het echt over de knikkers, als ik het zo mag zeggen. Hier gaat het over hoe we als mediaspelers in Vlaanderen klaar kunnen zijn voor de toekomst. Hoe kunnen we niet alleen vorig jaar en dit jaar winsten maken, maar ook binnen tien jaar? Hoe kunnen we vooral zorgen dat de Vlaamse mediagebruiker goed wordt bediend?

Een volgende vraag ging over het crossmediaal meten, een vraag die al lang meegaat. Het CIM-systeem (Centrum voor Informatie over de Media) van kijk- en luistercijfers is nog steeds zeer relevant, maar we moeten verder durven te kijken. In Nederland heeft men belangrijke stappen vooruit gezet. Ze hebben in Nederland recent een webinar georganiseerd om daar nadere toelichting over te geven. Ons departement was daar ook vertegenwoordigd. We zijn dus ook in nauw contact met de Nederlandse overheid om dat bij hen ook op te volgen. Wij gaan dat effectief met een consortium ontwikkelen. Dat geldt trouwens voor de eerste vier lijnen. De partners daar worden nu samengebracht om daar concreet vorm aan te geven. Iedereen is ook welkom om zich aan te melden bij ons. De meesten zijn natuurlijk al gecontacteerd.

Collega Sloomans, u peilde naar de concrete operationalisering van dat advertentieordersysteem. Daar kan ik natuurlijk nog geen detaillering over geven. We hebben nu een principesbeslissing genomen over de verdeling van die 35 miljoen euro. We weten dat daar 4 miljoen euro zal worden uitgetrokken voor dat crossmediaal

meetsysteem. We zullen dat samen met een consortium van ondernemingen die daarin geïnteresseerd zijn, verder uitwerken. Wanneer daar meer duidelijkheid over zal zijn, zullen we het hier ook daarover kunnen hebben. In elk geval is het onze overtuiging dat we, door dat crossmediaal meten technisch en ook qua samenwerking te perfectioneren, een beter inzicht kunnen geven in het mediagebruik van de Vlaming, dat we de waardeketen in dat medialandschap kunnen verbeteren, daar echt een toegevoegde waarde aan kunnen geven, en dat het ook mogelijk moet zijn om op het vlak van advertising, op het vlak van marketing efficiënter te werken, ook in samenwerking. Of men bereid zal zijn om daarrond samen te werken, zal ook afhangen van de resultaten van dit project. Het zal afhangen van de vraag of het effectief een geslaagd project is, of het effectief kan werken, of het handzaam is en dergelijke meer. Maar daar kan ik nu natuurlijk nog niet op vooruitlopen.

Collega Brouwers heeft gevraagd wie verantwoordelijk is voor de uitvoering. Dit is een project dat ik samen met minister Crevits van Innovatie op de ministerraad gebracht heb. Heel concreet is VLAIO, dat onder collega Crevits valt, verantwoordelijk voor de zesde projectlijn en zal mijn departement de coördinatie doen voor de eerste vijf projectlijnen. We hebben daar ook externe ondersteuning om dat zeer operationeel op te volgen. Het is de komende jaren een grote uitdaging om dat tot een goed einde te leiden, het is een gigantisch pakket. We gaan dat zeker doen, we moeten hierin slagen, samen met de mediasector.

Er zijn ook heel wat vragen gesteld over desinformatie. Ik zal misschien eerst even door de lijnen gaan die daar opgenomen zijn. Ook daar kan er gewerkt worden met projecten. Een consortium zal dat ook verder uitwerken. We hebben hier een viertal lijnen. De eerste is misschien wel – vind ik altijd – de meest relevante. Dat gaat over het versterken van de weerbaarheid van de Vlamingen tegen desinformatie, tegen valse berichten en dergelijke meer.

We weten allemaal dat desinformatie en fake news van alle tijden zijn, maar dat door de evolutie inzake digitalisering van het landschap van onder andere social media de intensiteit, en de kwantiteit, van valse berichten toegenomen is. Dat zal alleen nog maar verder toenemen, collega's. Wij zijn niet in staat om valse berichten en desinformatie te weren uit Vlaanderen, maar we moeten ervoor zorgen dat onze mensen, jong en oud, hier op een goede manier mee kunnen omgaan. Dat is mediawijsheid. Overigens voorzien we ook nog 1 miljoen euro extra voor het Kenniscentrum Mediawijsheid, met een aantal ondersteunende middelen voor het project Nieuws in de Klas, om ook bij de allerjongsten die mediawijsheid te versterken. Zoals jullie weten, is dat een topprioriteit van het mediabeleid van deze Vlaamse Regering.

We hebben ook nood aan extra academisch onderzoek over deze thematiek, niet om daar grote studies en veel reflecties aan te wijden, maar vooral om outputgericht te kunnen werken, om strategieën te ontwikkelen die de weerbaarheid ten aanzien van desinformatie kunnen versterken.

We geloven ook sterk dat technologie, bijvoorbeeld artificiële intelligentie, kan helpen om desinformatie te detecteren. Collega Slootmans, ik moet u altijd tegenspreken als u zegt dat het de bedoeling is om met technologie bepaalde meningen, bepaalde standpunten, bepaalde opinies te weren. Het tegendeel is natuurlijk waar. Wij willen ervoor zorgen dat de vrijheid van meningsuiting absoluut gevrijwaard kan worden, maar wij willen ook technologie en innovatie mogelijk maken, waarmee redacties ondersteund worden om daarmee aan de slag te gaan en waarmee het identificeren van geavanceerde vormen van valse berichten ondersteund kan worden.

Ik geef het voorbeeld van de deepfakevideo's. Jullie hebben ongetwijfeld de filmpjes gezien met Tom Cruise en met the queen, gemaakt door de BBC. Die waren

natuurlijk onschuldig. Die waren zelfs gemaakt met de bedoeling om de mogelijkheden van deep fake te belichten. Maar dit kan ook wel op een bijzonder perfide manier gebruikt worden. Het kan zelfs zo zijn dat een filmpje zo goed gemaakt is dat zelfs doorgewinterde journalisten het niet kunnen identificeren. Collega's, dan kan technologie ons helpen om dit te flaggen, niet om dan automatisch dingen te censureren, zoals collega Slootmans zou zeggen, maar wel om bijvoorbeeld journalisten toe te laten om dit grondig te bekijken. Ik heb het er al over gehad dat we ook redacties willen ondersteunen met technologie om nog beter hun werk inzake factchecking en dergelijke uit te voeren.

Het is, zoals altijd al gezegd en benadrukt, geen taak van de overheid om vervolgens te zeggen wat juist is en wat niet juist is. Maar we willen wel met digitale innovatie de sectoren en vooral de journalistiek daarin versterken.

Collega Slootmans, u sprak over een getelefoneerde vraag van collega Brouwers. Ik moet dat toch tegenspreken. Ik wijs er ook op dat dit een beslissing is van de Vlaamse Regering van 2 april. Dat kan iedereen nagaan op de webstek, niet alleen toevallige partijgenoten van mij. Collega Brouwers volgt dit thema trouwens al heel lang op en heeft er ook op aangedrongen om hier extra in te investeren.

De keuze om te werken vanuit de sector zelf, is een zeer bewuste keuze. Ik heb ook vastgesteld dat de bedrijven waarover het gaat, echt geïnteresseerd zijn om hiermee aan de slag te gaan, en dat de lijnen die we vastgelegd hebben, zowel door de bedrijfswereld als door de academische wereld gesteund worden. Die bottom-upaanpak die we hanteren, bijvoorbeeld voor die 21,5 miljoen euro, is een zeer bewuste keuze, omdat we er ook van overtuigd zijn dat de creativiteit en het werk die bestaan in die wereld, ook gevaloriseerd moeten worden, niet om te doen wat men al doet maar om extra te investeren in digitalisering.

Dan kom ik tot de vragen van collega Segers. U stelde een vraag over de regionale omroepen. Wij trekken daar effectief in totaal 2 miljoen euro voor uit. 2 miljoen euro gedeeld door tien regionale oproepen komt neer op 200.000 euro, maar dat is niet de manier waarop wij dit bekijken, collega Segers. Dit is ook niet hoe het zal verlopen.

Wij verwachten van NORTV dat zij ons zullen inspireren met een innovatief plan, en wij zullen niet zomaar voor iedereen dezelfde middelen uittrekken, tenzij men allemaal evenveel vooruitgaat op het vlak van innovatie.

Laat me daar toch heel duidelijk in zijn: dit plan is geen manier om de balansen van de regionale omroepen of andere mediabedrijven te versterken. In die zin, collega Segers, is de vraag hoeveel er dan wordt uitgetrokken voor de VRT, eigenlijk naast de kwestie. De VRT is, net als de verschillende andere mediabedrijven, een relevante actor in de digitale transitie van ons medialandschap. Als zij innovatieve projecten zullen indienen, ontwikkelen, om hier een beroep op te doen, dan zullen zij een beroep kunnen doen op deze middelen. Doen zij dat niet, dan zal dat niet het geval zijn. Er is dus op geen enkele manier een voorafname op die 35 miljoen voor, bijvoorbeeld, de VRT. Zij zullen daaraan kunnen meewerken. Ik reken erop dat zij in de verschillende projectlijnen ook mee een belangrijke rol zullen opnemen, net zoals de private actoren.

Ik vind het ook zeer merkwaardig, collega Segers, dat u dan de vraag stelt of dat combineerbaar is met andere steun die er mogelijk is, transitiesteun en dergelijke. Uiteraard is dat het geval. Maar het is vooral merkwaardig dat u die vraag nogal eenzijdig stelt voor DPG Media en Mediahuis – die daar effectief in het verleden al een beroep op hebben gedaan – en dat u bijvoorbeeld zwijgt over de 16 miljoen euro die we uittrekken voor de transitie van de openbare omroep. Die vraag heb ik u niet horen stellen, maar dat is natuurlijk een veel substantiëler bedrag dan de transitiesteun die, bijvoorbeeld, DPG Media heeft gekregen. Die benadering vanuit

het idee dat de openbare omroep, de VRT, meer middelen moet krijgen is altijd nogal eenzijdig. Dit gaat hier niet over. Dat verhaaltje van 'wie krijgt wat' en jaloezie tussen de verschillende mediabedrijven, ik ben dat eerlijk gezegd een beetje beu. Dit gaat over het weerbaar maken van onze mediasector, dit gaat over zorgen dat onze mediasector mee is met de nieuwe evoluties en 'future-proof' is. De vraag 'wie krijgt wat': eerlijk gezegd, dat zullen we dan nog wel zien. Dat zal afhangen van het engagement van de verschillende spelers in dezen.

De vraag over het digitale reclameportaal, daar heb ik al op geantwoord.

U hebt ook een vraag gesteld naar de timing van een van de projectoproepen. Ik kijk hier even, dat was rond de 21,5 miljoen denk ik, dus dat is voor eind 2021, begin 2022.

Er was een vraag over het meetsysteem, en welke partners daarbij betrokken zullen worden. Dat is een consortium dat aangezocht wordt. Die kunnen zich melden bij ons.

De vragen rond desinformatie heb ik ook al beantwoord, denk ik.

Collega Vandaele heeft de vraag gesteld rond de taken van de openbare omroep in dezen. Dat is wat ik daarnet zei, namelijk van de openbare omroep verwacht ik dat hij een sturende, leidende rol nemen, zoals de andere grote mediabedrijven. Zij hebben natuurlijk een centrale plaats in dat medialandschap. Inzake innovatie moeten zij natuurlijk ook stappen vooruitzetten, en reken ik erop dat zij ook zeer hard zullen meewerken om dit te doen slagen, zonder dat er voor hen middelen voorafgenomen worden uit die 35 miljoen euro, om dit te doen. Maar zij zijn natuurlijk ook niet uitgesloten om daaraan mee te werken. Dat zou een vergissing zijn.

Collega Coenegrachts, u vroeg wat dat cloudsysteem precies zal zijn. Ook daar zitten we met dat consortium dat gevormd zal worden. Het idee is om ervoor te zorgen dat de verschillende content die gemaakt wordt door productie, door televisie, door regionale omroepen, samenkomt, dat dat vooral gemakkelijk uitwisselbaar is, transfereerbaar, niet alleen binnen de mediasector, maar ook eventueel naar bedrijven die daar interesse voor hebben, of naar scholen. Een concreet voorbeeld: als je een bedrijfsfilmpje zou willen maken, en je wilt bepaalde content gebruiken van een regionale omroep, van VTM, van VRT of van een productiehuis, dan zou je dat via dat cloudsysteem technisch ook gemakkelijk moeten kunnen doen. Ik verwacht dus enorm veel van dat cloudsysteem. Dat moet ook heel duidelijk tot uiting komen.

Collega Meuleman heeft vragen gesteld over de nood aan mankracht. Hier wil ik er toch op wijzen dat het gaat over een deel van een maatschappelijk en economisch relanceplan. Dat betekent dat wij dit ook zien als een katalysator, een hefboom, om onmiddellijk volgend op de covidcrisis onze economie te versterken, om de concurrentiële positie van onze mediabedrijven te versterken en uiteindelijk ook de mediagebruiker in Vlaanderen en Brussel beter te bedienen. Ik geloof dat dit vooral kan door te investeren in technologie en innovatie. Ik wijs erop – en ik wil daar zeer transparant over zijn – dat het gaat over 35 miljoen euro eenmalige middelen voor investeringen in digitale en innovatieve infrastructuur. Wat wij niet doen, is het op ons nemen van bepaalde recurrente, jaarlijkse kosten. Een heel concreet voorbeeld zijn die clouds. Voor de ontwikkeling ervan wordt 4 miljoen euro uitgetrokken. Dat zal een cofinanciering zijn. Door het partnerschap met privébedrijven gaan wij ook privékapitaal mobiliseren, zodat er een veel groter bedrag zal worden ingezet voor de digitale transitie. Maar dit gaat over de investeringskost. De recurrente kosten die nadien zullen volgen uit het gebruik van zo'n mediahub, zullen ten laste zijn van de gebruikers. Als bij factchecking

journalisten en redacties ingeschakeld worden, komen die ten laste van de media-bedrijven. Het relanceplan voorziet niet in extra voltijdse equivalenten.

Wat betreft onderzoeksjournalistiek wijs ik erop dat de middelen voor het Fonds Pascal Decroos niet getroffen worden door de lineaire besparingen die bij het begin van de regeerperiode zijn doorgevoerd. Ook in het noodfonds zijn daarvoor extra middelen voorzien. Hier komen ook geen extra recurrente middelen voor onderzoekbeurzen. Wel zijn wij in onderhandeling om te kijken of wij in de bestaande middelen het aandeel van de beurzen niet kunnen verhogen. Uiteraard neemt dat niet weg dat partners en organisaties die bezig zijn met onderzoeksjournalistiek ook kunnen bekijken hoe zij de innovatie in hun werk kunnen versterken met relevante innovatieve systemen. Maar ook daarvoor komen er geen recurrente middelen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik dank u voor de toch wel heel uitgebreide antwoorden op de aanvullende vragen. Het is een heel ambitieus plan om 35 miljoen aan de sector te besteden. Ik apprecieer vooral de globale aanpak en ook dat er ingezet wordt op alle mediaspelers, zowel privé als publiek, groot of klein, om samen de uitdagingen aan te gaan van digitalisering. Daarmee kunnen wij samen de dreiging opvangen van heel grote spelers van buitenaf. Wij rekenen erop dat de sector die uitgestoken hand zal aannemen. U hebt al gezegd dat u veel enthousiasme ondervond op een meeting twee dagen geleden. U verwacht dat ze met sterke dossiers zullen komen.

Dat brengt mij tot de vraag aan de commissie om binnen een jaar of zo een tussentijds verslag te krijgen van de projecten en de resultaten. Het is te belangrijk om het nu los te laten, versnipperd over verschillende projecten en het slechts op te volgen met schriftelijke vragen. Ik vraag een globale rapportering.

Het is te belangrijk om dat nu los te laten. We zouden dan versnipperd over verschillende projecten schriftelijke vragen moeten indienen. Ik hoop dat we dat globaal in deze commissie kunnen volgen door een rapportering.

De voorzitter: Ik was net van plan om hetzelfde zeggen, mevrouw Brouwers. We beginnen echt al hetzelfde te denken. *(Gelach)*

Ik voel ook dat een aantal collega's op hun honger blijven zitten. Het is een heel belangrijk plan, en misschien hadden we beter een toelichting gevraagd en dan vragen gesteld in plaats van dat te koppelen aan een vraag om uitleg. De agenda is wat hij is. Ik stel voor dat we via een tussentijdse rapportering werken om te kijken hoe alles wordt vertaald. Het lijkt me een heel goed idee dat we zeker kunnen meenemen voor de regeling van de werkzaamheden.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de stopgezette samenwerking tussen de VRT en de NPO in de televisiezender BVN – 2830 (2020-2021)

VRAAG OM UITLEG van Bart Tommelein aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de stopzetting van de samenwerking van de VRT met de televisiezender BVN – 2906 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): We kennen allemaal Het Beste van Vlaanderen en Nederland (BVN), een kanaal dat een samenwerking is tussen de VRT en de Nederlandse publieke omroep NPO. Het richt zich naar Nederlanders en Vlamingen in het buitenland. In het buitenland is de zender te bekijken via satelliet, streaming en andere distributiekkanalen en brengt hij een dagelijkse selectie uit het aanbod van VRT en NPO. De Vlaamse Regering zet de samenwerking tussen NPO en VRT in BVN stop, waardoor tegen de zomer de zender in zijn huidige vorm van de satelliet verdwijnt. NPO gaat nu zelf verder met het aanbod via satelliet als het 'Beste van NPO' voor zijn buitenlandse kijkers.

Dat is niets nieuws, want u kondigde het einde van de samenwerkingsovereenkomst al aan in uw beleids- en begrotingstoelichting 2021, minister. U verwees toen naar het wijzigende mediagebruik. Maar de realiteit is dat Vlamingen die in het buitenland wonen, nu onzeker zijn in hoeverre ze via satelliet nog naar Nederlandstalige programma's kunnen kijken, behalve via VRT NU, want dat zal grotendeels uw antwoord zijn.

U stelde dat u het jaarlijks budget van 1 miljoen euro liever op een andere manier wilt investeren en dat u alternatieven zult uitwerken voor deze groep. Voorts stelde u: "In 2021 zal ik een nieuwe samenwerkingsagenda met Nederland opzetten. Ik ben hierover reeds in overleg met mijn Nederlandse collega. Het is de bedoeling om tot een sterkere en performantere samenwerking met Nederland te komen in het verlengde van de actuele noden en evoluties in het medialandschap."

Ik heb daarom de volgende vragen, minister. Hebt u al overleg gehad met uw Nederlandse collega in functie van een samenwerkingsagenda met Nederland? Wat heeft dat overleg opgeleverd? Kunt u de inhoud van die samenwerkingsagenda toelichten en hoe zult u die realiseren?

Op welke manier wilt u het budget dat vrijkomt uit het stopzetten van de samenwerking met NPO investeren?

In welke alternatieven voorziet u voor Vlamingen in het buitenland om Nederlandstalige programma's te volgen?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Op 1 juli komt er dus een einde aan de jarenlange samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT enerzijds en de Stichting BVN anderzijds. Die samenwerking is begonnen in 1998, toen ik nog jong en onervaren was, met als doel om programma's van de Vlaamse en Nederlandse publieke omroepen bij Vlamingen, Nederlanders en Nederlandstaligen in het buitenland te brengen.

Deze programma's werden voornamelijk via diverse satellieten – Astra 1N, Galaxy 19 of AsiaSat 5 – tot in alle uithoeken van de wereld uitgezonden en aangeboden. De afgelopen jaren kwam daar nog distributie via online streaming bij. De focus lag in de eerste plaats op de nieuws- en informatieprogramma's, zoals Het journaal, De afspraak of De zevende dag, maar ook Blokken, Dagelijkse kost of het populaire Thuis werden dagelijks uitgezonden.

Het stopzetten van deze samenwerking vanaf 1 juli gebeurde uiteraard in overleg met de Vlaamse Regering. En laat ons eerlijk zijn: het aandeel van Vlaamse programma's was de afgelopen jaren al sterk teruggelopen. In artikel 16 van de huidige beheersovereenkomst staat duidelijk dat de Vlaamse deelname eind april 2020 zou worden geëvalueerd. U kondigde die evaluatie ook aan in uw beleidsnota Media.

Tijdens de begrotingsbesprekingen in het najaar van 2020 werd al gealludeerd op een uitdoofscenario op basis van deze evaluatie. Minister, misschien kunt u straks wat toelichting geven bij de resultaten van de evaluatie, want ik kan mij inbeelden dat BVN niet de meest toekomstgerichte manier is om Vlamingen in het buitenland te bereiken. De wereld van de media is immers sinds 1998 compleet gewijzigd. Dat weten wij allemaal.

Minister, ik kan de beslissing begrijpen, zeker wanneer u stelt dat u meer wilt inzetten op toekomstgerichte initiatieven. Ook de VRT zelf sprak in haar communicatie over de stopzetting van de samenwerking en over het inzetten op toekomstgerichte technologie die inspeelt op het mediagebruik van vandaag. We mogen hierbij veronderstellen dat vooral de online kanalen van de VRT zelf, zoals VRT NU en VRT NWS, en hun bijhorende applicaties, voortaan als platform zullen worden ingezet om VRT-programma's bij de Vlamingen in het buitenland te brengen.

Toch zijn er nog een aantal zaken die goed moeten worden bekeken. Ten eerste, het bereik van internet, zowel vast als mobiel. Zoals u weet, in tegenstelling tot wat sommige Vlamingen denken, is dat in Vlaanderen bijzonder breed en performant. Je moet maar eens naar het buitenland gaan en in een onweer terecht komen. Dan kun je een hele week zonder internet zitten. Dat heeft mijn 14-jarige dochter vorig jaar meegemaakt in Italië. Een gevolg van de grote investeringen die Proximus en Telenet, en vroeger ook de lokale besturen, de afgelopen jaren hebben gedaan, is dat we nu een netwerk hebben met het bereik en de downloadsnelheid zoals we die vandaag kennen en waar we bijzonder gewend aan zijn geraakt. Maar laat ons eerlijk zijn: niet op alle plaatsen in de wereld is het internet even goed uitgerold en al zeker niet in staat om hoge data, zoals van audiovisueel materiaal, op een gebruiksvriendelijke manier te verdelen. De satelliettechnologie biedt op dat vlak wel een goed alternatief.

Minister, er is ten tweede ook de rechtenproblematiek. Niet alle programma's waarvan de VRT over de uitzendrechten in Vlaanderen beschikt mogen door de VRT ook in het buitenland worden uitgezonden. Dat gold ook voor BVN. Op dat vlak zal de wijziging dus minder groot zijn. Maar men moet er toch eens over nadenken hoe men daarmee zal omgaan bij het gebruik van de diverse VRT-platformen, ook en vooral in het kader van het gebruikerscomfort. Wat dat laatste betreft, is er toch ook de vraag naar goede communicatie naar de huidige gebruikers van BVN, nietwaar mevrouw Segers. Vlamingen in de verre uiteinden van de wereld mogen niet plots geconfronteerd worden met het stopzetten van hun mediakanaal, zonder dat ze zeer goed worden geïnformeerd over de alternatieven die worden vooropgesteld. Ik vermoed, u kennende, minister, dat u die bezorgdheid wel zult delen.

Minister, kunt u meer toelichting geven over het evaluatierapport inzake BVN? Welke specifieke elementen liggen aan de basis van de beslissing om de samenwerking stop te zetten?

Kunt u mij toelichting geven over de afspraken die werden gemaakt met betrekking tot het overgangsjaar 2021, onder meer wat betreft aanbod en financiering?

Welke toekomstgerichte alternatieven om VRT-programma's tot bij Vlamingen in het buitenland te brengen worden beoogd? Gaat het hierbij over online platformen zoals VRT NU en VRT NWS?

Wordt hierbij een oplossing voorzien voor regio's waar breedbandinternet – vast of mobiel – nog niet of onvoldoende beschikbaar is? Of stelt deze problematiek zich in de praktijk niet?

Vermoedt u problemen met het aanbod in het buitenland van bepaalde programma's of programmaonderdelen die in Vlaanderen wél toegankelijk zijn via de online VRT-platformen, vanwege het al dan niet hebben van bepaalde rechten, bijvoorbeeld bij aangekochte documentaires?

Hoe zal men hiermee omgaan? Stelde die problematiek zich ook bij BVN?

Op welke wijze zullen de frequente gebruikers van BVN in het buitenland worden geïnformeerd over zowel de beslissing als – en vooral – over de manieren waarop ze het VRT-aanbod zullen kunnen blijven bereiken?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Dank u wel, collega's Segers en Tommelein, voor de vraag over BVN. Vanuit de Vlaamse Regering hechten wij heel veel belang aan de goede samenwerking met Nederland. Dit is absoluut essentieel. In die zin moet de stopzetting van de samenwerking van de VRT met BVN niet begrepen worden alsof wij die samenwerking minder belangrijk zouden vinden, integendeel! Er is wel een link met de vorige vraag: het gaat erover wat de toekomstgerichte strategieën zijn om die samenwerking Nederland-Vlaanderen te verbeteren en vooral hoe we de vruchten van die samenwerking bij alle Vlamingen kunnen brengen. We hebben in heel dit traject een bijzonder goede samenwerking gehad. Ook bij het uitdoofscenario dat nu voorligt, hebben we heel goede contacten gehad, uiteraard met de VRT, maar evengoed met de Nederlandse collega van Media, Arie Slob, die natuurlijk in lopende zaken verkeert. En ook met zijn administratie en de NPO zijn daar heel goede contacten geweest.

Versta me niet verkeerd, collega's. Het BVN-verhaal is een heel mooi verhaal geweest. De vraag die nu beantwoord diende te worden is of we moeten vasthouden aan een dure vorm van verspreiding – 1 miljoen euro is niet gering in mediasubsidies, want satellietdistributie is effectief een dure manier – met een toch relatief beperkt aanbod van Vlaamse en Nederlandse televisieprogramma's die uitgestuurd worden volgens een vast programmaschema en aan een beperkt publiek.

Collega Tommelein heeft gepeild naar de analyse die door mijn administratie is gebeurd. Die analyse heeft mij effectief gesterkt in het nemen van deze beslissing. Ik verklaar mij nader. Het eerste punt is dat satellietuitzendingen een zeer hoge kostprijs hebben binnen het jaarlijkse BVN-budget. BVN speelt via satelliet nog steeds een rol als informatiebron, maar het belang ervan vermindert ten voordele van andere kanalen, digitale kanalen, en al zeker binnen Europa. VRT NWS staat hierbij met stip op de eerste plaats als het gaat over het inwinnen van informatie over het thuisland. Ook uit kwantitatief onderzoek van de VRT blijkt dat de populariteit van BVN sterk afneemt en dit ten koste van een sterk toenemende populariteit van VRT NU. Met de wereldwijde opkomst van breedbandinternet wordt het belang van satelliettelevisie en dus van BVN steeds kleiner. Het aantal Vlamingen die reizen en werken buiten Europa is eerder beperkt. Uit cijfers van de FOD Buitenlandse Zaken over het aantal geregistreerde Belgen in het buitenland

en gegevens van Statbel blijkt dat naar schatting 78 procent van de Vlaamse expats woont en werkt in Europa en dat 93 procent van de reizen van de Vlamingen binnen Europa gebeuren.

Op basis van deze vaststellingen was en blijf ik van oordeel dat de veranderende mediawereld niet langer rechtvaardigt dat een substantieel deel van de media-middelen besteed wordt aan satellietdistributie. Ik zie veel meer toekomstmuziek in een ruimer en rijker online alternatief uitgaande van de VRT en het inzetten op een nog nauwere samenwerking met Nederland, die enerzijds gericht is op de uitdagingen van het snel evoluerende medialandschap en anderzijds op het zichtbaar en sterker maken van gezamenlijke audiovisuele content en gezamenlijke media-initiatieven.

Bij het nemen van deze beslissing heb ik wel steeds aangegeven dat ik de samenwerking met BVN op een correcte manier wil afronden en dat 2021 als een overgangsjaar zou worden beschouwd. U weet dat onze overeenkomst per 31 december 2020 is vervallen en dat wij die moesten verlengen, mochten wij dat willen. Dat hebben we dus niet gedaan. Maar 2021 is wel een overgangsjaar.

De gemaakte afspraken en vooropgestelde financiering vloeien voort uit de beslissing om de VRT-programma's nog tot 1 juli 2021 deel uit te laten maken van de BVN-programmering. Het addendum regelt de verlenging van de samenwerkings-termijn tot en met 30 juni 2021 en de werkingskosten die hiermee gepaard gaan, worden daarin ook geregeld. Er worden ook afspraken gemaakt rond communicatie gedurende de eerste helft van dit jaar en er is ook een regeling opgenomen betreffende de gereserveerde kostenbijdrage aan het sociaal passief, namelijk de allocatie van het Vlaams aandeel van de reservevorming aan dat sociaal passief.

Qua aanbod verandert er dus niets voor deze eerste jaarhelft.

Wat de financiering betreft, wordt een bedrag van 570.000 euro uitgetrokken, waarvan 167.000 euro voor de verzorging van programma's en communicatie en 390.000 euro voor de verspreiding van de programma's. Ten slotte werd ook overeengekomen om te voorzien in een opleg van 14.000 euro ter aanvulling van het sociaal passief.

Van de beschikbare middelen voor 2021, namelijk 989.000 euro, wordt dus 570.000 euro voorbehouden voor het uitdoofscenario in dit jaar. Een deel van de nog resterende middelen zal doorstromen naar de VRT in functie van het vervolgtraject dat de VRT aan het uitbouwen is om de Vlaming in het buitenland vanaf de tweede jaarhelft van 2021 een mooi alternatief aan te bieden via het online aanbod. De gesprekken met de VRT hierover lopen nog.

Samen met mijn administratie zal ik ook verder bekijken op welke manier de resterende middelen zullen worden ingezet. Dit overleg is nog niet volledig afgerond, maar we hebben in elk geval ambitieuze plannen om die samenwerking met Nederland te versterken.

Er waren verschillende pertinente vragen over de toegankelijkheid van online media, met name VRT NU, in het buitenland. Vlamingen die een Belgische domicilie hebben en in Europa reizen, kunnen van het volledige VRT NU-aanbod genieten, op basis van de Europese regelgeving rond de zogenaamde portabiliteit. Het is de bedoeling om Vlamingen die buiten Europa reizen en Vlaamse expats die geen domicilie hebben in België toegang te geven tot VRT NU, zij het tot een beperkter en niet het volledige aanbod. Het is de bedoeling dat een aanbod van programma's op VRT NU ter beschikking wordt gesteld dat geïnspireerd is op het VRT-aanbod op BVN en gealigneerd op de behoefte van de Vlaamse kijker. Het is inderdaad zo dat niet alle elementen van VRT NU overal ter wereld aangeboden kunnen worden, omdat niet alle rechten van alle programma's gecleard kunnen worden. Dat zal dus

wel het geval zijn voor de programma's die nu op BVN te bekijken zijn. Een voorbeeld daarvan zijn de in het buitenland aangekochte programma's die niet op BVN aangeboden kunnen worden. Het lijkt me nogal evident dat die programma's niet op de internationale VRT NU ter beschikking worden gesteld.

Ik wil er ook wel op wijzen dat de VRT NWS-website en -app wel wereldwijd toegankelijk zijn voor nieuws en duiding. De VRT werkt hard om ervoor te zorgen dat die toegankelijkheid van VRT NU overal gegarandeerd wordt.

Met de wereldwijde opkomst van breedbandinternet wordt het belang van BVN steeds kleiner, doordat de toegang tot het internet wereldwijd in volle ontwikkeling is en er ook de komende jaren verder geïnvesteerd zal worden in breedband-technologieën om de kwaliteit en de toepassingen uit te breiden. Volgens ons is dit daarom een goede beslissing.

Uiteraard zijn er nog gebieden in de wereld waarin geen breedbandinternet ter beschikking is. Dat is iets dat wel heel snel evolueert. Voor Vlamingen in Europa die niet beschikken over een stabiele internetverbinding, is er ook nog steeds het betalend satellietaanbod. Bij TV Vlaanderen kan het VRT-aanbod, maar ook dat van andere Vlaamse zenders, binnen Europa via satelliet bekeken en beluisterd worden.

Er werden ook vragen gesteld over de communicatie. Een eerste communicatie-campagne werd gestart op 6 april jongstleden en is gericht op het informeren van de afbouw van het BVN-aanbod voor alle huidige en potentiële BVN-kijkers. Op de BVN-website vinden BVN-kijkers alle info over de aankomende nieuwe situatie en wijzigingen. Vanuit alle BVN-kanalen wordt voor uitgebreide info verwezen naar die landingspagina.

Zodra de gesprekken met de VRT afgerond zijn over de internationale VRT NU, is het ook de bedoeling dat de VRT een communicatie-en marketingcampagne zal uitrollen eind mei/begin juni waarin aangegeven zal worden hoe Vlamingen in het buitenland van het VRT-aanbod kunnen genieten via VRT NU, VRT NWS en de radio-apps.

Ik heb overleg gehad met collega-minister Arie Slob. We hebben afgesproken om op een goede manier het overgangsjaar en de afbouw van BVN uit te werken. Ik heb ook gezegd dat we een vervolgtraject op poten zetten, waarbij we die samenwerking zullen concretiseren. Collega's, Nederland bevindt zich op dit moment natuurlijk in een bijzondere situatie, die we in België goed kennen: een regering in lopende zaken. Ik wacht uiteraard de nieuwe regeringsvorming af, om dan te bekijken met welke Nederlandse collega ik hier in detail aan verder kan werken.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Dank u wel, minister, voor uw uitgebreid antwoord. Vooreerst, het verheugt mij om te horen dat onze gekoesterde, geprivilegieerde samenwerking met Nederland verder gaat. Zeker in deze commissie – want velen van ons zijn ook lid van de interparlementaire commissie – is het een doel om deze samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland te versterken. U zegt dat dit op nieuwe manieren zal voortgezet worden. Daar kan ik mij absoluut in vinden.

Zoals collega Tommelein aangaf is het medialandschap van de jaren 90 niet meer dat van vandaag. Maar hoe dat er heel concreet gaat uitzien, dat heb ik van u niet gehoord. Oké, de regering is daar in lopende zaken. Maar als ik goed naar u luister, dan gaat VRT NU werken aan een soort van VRT NU light voor Vlamingen in het buitenland. Ze gaan daar ook in mei al een campagne rond lanceren. Maar dat zou geen BVN op het internet worden. Dus de inbreng van Nederland – misschien

begrijp ik het verkeerd –, daar is nog geen concreet zicht op. Zal het aanbod van NPO een plaats krijgen op die VRT NU light, of zal die dan een andere naam krijgen? Daar is nog veel onduidelijkheid, graag wat verdere toelichting daarover. Hoe gaat dat er dan precies uitzien, die VRT NU light voor Vlamingen in het buitenland? En hoe zal daar dan een deel van de content van NPO een plaats op krijgen? Of zijn er andere perspectieven?

Collega Tommelein heeft het heel terecht ook vermeld: we duwen alles nu naar het internet. Maar de realiteit is dat in heel veel ons omringende landen het ongelooflijk krachtige internet dat wij genieten geen realiteit is. Het belang van satelliet vermindert. Maar het is nog maar twee of drie jaar geleden, het was 1 december 2018, toen de VRT beslist heeft om Digital Video Broadcasting Terrestrial (DVB-T) te stoppen. Toen werd ook gezegd: alles zit nu toch op internet. Toen is er gigantisch protest gekomen. We hebben heel veel vragen gehad en heel veel discussie over het stopzetten van DVB-T. Het protest kwam natuurlijk ook van een groep die technisch niet onderlegd is. Maar je kunt niet alles naar het internet duwen zolang niet iedereen internet – en een voldoende performant internet – heeft. Ik denk dus dat daar nog een beetje moet gekeken worden in welke mate daar begeleiding kan op volgen.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Eerst en vooral bedankt voor uw antwoorden, minister. Het is belangrijk dat de VRT effectief voor een waardig alternatief zorgt, en daarbij ook voldoende de vinger aan de pols houdt bij de Vlamingen in het buitenland zelf. U hebt cijfers gegeven van hoeveel procent in Europa zit en zo, maar vooral in die zones waar onvoldoende of geen performant internet voorhanden is, lijkt het me toch belangrijk dat we daar luisteren naar wat de Vlamingen zelf vragen.

Het is ook belangrijk om de hedendaagse gebruikers op de hoogte te brengen, en te leiden tot die nieuwe platformen. Bent u bereid, of is de VRT van plan, om daar een specifiek meldpunt te voorzien voor specifieke problemen in verband met deze problematiek?

Ik heb een bijkomende vraag: is de VRT van plan om opnieuw na te denken welk aanbod ze bij de Vlamingen in het buitenland wil brengen? Men heeft natuurlijk een specifieke opdracht als overheidsomroep. Komt er een evaluatie van het aanbod, of gaat men gewoon de programma's die men aan BVN leverde ook leveren op de andere manier? Ik denk bijvoorbeeld aan documentaires, in het kader van de brede informatieopdracht van de VRT. Zoals u zelf al aangaf, minister, zullen we toch eens moeten kijken welke rechten hiervoor nodig zijn. Het is beter om dit op voorhand al eens te bekijken. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): BVN ligt mij nauw aan het hart. Ik zal u zeggen waarom. In een vorig leven was ik algemeen secretaris van het Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland. Ook collega Segers kent die club goed. Het allereerste advies dat ik destijds mocht schrijven, ging over de oprichting van BVN. Het tweede belangrijke advies was de oprichting van De Buren in Brussel. Zo komt u nog eens iets te weten over mijn verleden, in de tijd dat ik, zoals collega Tommelein het uitdrukt, nog jong en onervaren was. Het project BVN ligt mij nauw aan het hart, maar je moet toegeven dat de tijd niet stilstaat. De realiteit van vandaag is een andere dan die van twintig jaar geleden. Er zijn ook heel wat andere dragers in het medialandschap. Ik heb er geen probleem mee dat er naar nieuwe vormen en nieuwe technologieën wordt gezocht. Daar moeten wij zeker in meegaan, hoewel er nog altijd plekken zijn waar je enkel via de satelliet die boodschappen kunt brengen. We moeten wel altijd twee dingen in het oog houden. Het nieuws over de

Nederlandstaligheid moeten wij wel blijven brengen in het buitenland, voor onze eigen expats maar ook voor de vele buitenlanders die op een of andere manier belangstelling blijven hebben voor Vlaanderen en het Nederlands. Belangrijk blijft ook de samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen. Er is al redelijk wat op de schop gegaan, onder andere het Cultureel Verdrag zelf, en nu verdwijnt ook BVN. Ik denk toch, minister, dat wij moeten blijven inzetten op die samenwerking, al is het dan op een andere manier. Het is de hoogste tijd dat wij daarin naar een nieuwe adem zoeken, en ik denk dat collega Segers op dezelfde lijn zit. Dat geldt trouwens ook voor de Taalunie.

Tot daar mijn opmerkingen. Ik stel geen bijkomende vragen, want u hebt alle vragen beantwoord, minister.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Ik wil beginnen met de idee van VRT light van collega Segers. Dat wordt nu uitgewerkt door de VRT. Daarover kan ik nog niet heel concreet zijn. Het zal klaar zijn tegen 30 juni. De idee is om in eerste instantie VRT-programmatie aan te bieden in het buitenland. Dat is niet hetzelfde als de combinatie van vooral Nederlandse NPO-programma's en een beetje VRT-programma's. Het gaat erom om ook de VRT-content in het buitenland bekend te maken.

Dat brengt mij bij een meer fundamentele vraag. Er zijn twee zaken. Een eerste punt is onze verantwoordelijkheid vanuit Vlaanderen, en meer bepaald vanuit onze openbare omroep, om ook toegankelijk te zijn in het buitenland, voor Vlamingen maar ook voor andere belangstellenden. Een tweede punt is de samenwerking met Nederland. BVN is een heel mooi initiatief geweest in de jaren 90, waarin beide doelstellingen zijn samengebracht. Precies omdat satellietdistributie zo duur was, is geopteerd voor een combinatie van aanbod van NPO, BVN en een stuk VRT. Door de huidige beslissing worden de twee doelstellingen losgekoppeld. We gaan aan de VRT vragen om haar aanbod in het buitenland nog te versterken, via digitale kanalen. Dat is niet noodzakelijk de manier om de samenwerking met Nederland vorm te geven.

We zullen dus op zoek moeten gaan naar nieuwe vormen van samenwerking met Nederland. Die samenwerking kan relevant zijn voor Vlamingen in het buitenland. Daar investeerden we tot nu 1 miljoen euro per jaar in. Maar ik vind de samenwerking des te relevanter voor alle Vlamingen, ook zij die hier nog wonen, en er zijn zoveel mooie zaken die we samen doen, ook in het medialandschap. Ik denk bijvoorbeeld aan gezamenlijke fictieproducties. Er zijn vandaag al heel wat kwaliteitsvolle fictiereeksen, gaande van Undercover tot Red Light die Nederlandse en Vlaamse acteurs en productiecrews samenbrengen. Dat zorgt voor een interessante uitwisseling op cultureel vlak doordat alle Vlamingen, niet alleen die in het buitenland, die series kunnen zien. Dat is maar één voorbeeld. Er zijn er ook nog andere. Bijvoorbeeld op het vlak van de muziek is er de Lage Landenlijst. Zulke samenwerkingen maken dat we elkaars land beter leren kennen. Ik geloof daar heel sterk in.

Het uitzenden in het buitenland zal niet meer het vehikel als dusdanig zijn voor die sterke samenwerking. Ik sluit ook niet uit dat er via VRT NU NPO-programmatie op een of andere manier wordt meegenomen. De VRT zal moeten voorstellen of ze dat op die manier zinvol vindt. U kunt er zeker op rekenen, collega's, dat we verder zullen werken en de gewone financiering hier zullen gebruiken om die samenwerking met Nederland te versterken. Ik voel me ondersteund door jullie, collega's, zeker door de collega's Segers, Vandaele en Tommelein, die daar een grote affiniteit mee hebben. Ik deel die ook.

Collega Tommelein, wat de rechten betreft, hangt het er voor documentaires van af wie die rechten heeft. Als dat buitenlandse spelers zijn, zal dat vaak niet kunnen. De VRT-klachtendienst zal het meldpunt behandelen. In de communicatie zal helder worden gesteld tot wie men zich kan richten met het telefoonnummer, e-mailadres en dergelijke meer.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Dank u wel, minister, voor de bijkomende verduidelijking. Ik was naïef in de waan dat de oefening die er nu wordt gemaakt voor een VRT light voor Vlamingen in het buitenland, helemaal losstaat van de samenwerking met Nederland en dat die de facto al is losgelaten.

Ik dring erop aan, minister, dat NPO en de VRT samen gaan zitten om te kijken op welke manier een dergelijk kanaal mogelijk is, of het nu onder de naam VRT light is of onder een nieuwe naam. Die oefening moet vanaf het begin grondig gebeuren zodanig dat die samenwerking niet verloren gaat. Ik treed collega Vandaele bij. U zegt dat u de samenwerking met Nederland wilt versterken, maar in de realiteit hebben we het Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland en de Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland afgeschaft, en nu ook BVN. De Interparlementaire Commissie verloopt moeizaam en er is het probleem met de Taalunie. De samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen staat ongelooflijk onder druk. Dit is een volgende stap. Men laat elkaar los. Ik dring erop aan dat er inspanningen gebeuren om samen die route uit te stippelen zodanig dat Vlamingen en Nederlanders in het buitenland op een kwalitatieve manier kunnen blijven genieten.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Minister, dank u wel voor uw antwoorden. Ze voldoen op dit moment aan mijn verwachtingen. Ik sluit me ook aan bij de collega's die aandringen op een sterke samenwerking met Nederland, niet alleen voor deze problematiek, maar ook voor andere zaken. Ik merk dat de commerciële zenders vrij vlot de samenwerking met Nederland vinden. Ik zie Legomasters op de commerciële omroepen toch hoog scoren enzovoort. Het is een aanrader om ook vanuit de VRT aan te dringen op een nauwere samenwerking met de Nederlandse collega's. Waar is de tijd van Berend Boudewijn en Pierre van Ostade?

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de investering van Telenet in productiehuis Caviar – 2831 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Het concentratierapport van de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) toont heel duidelijk aan dat de concentratie van het mediaveld in Vlaanderen elk jaar toeneemt. Zo schatte de VRM in zijn laatste rapport dat zowat 80 procent van de klassieke mediaproducten vandaag in Vlaanderen in handen is van vijf grote spelers.

Telenet is een zeer belangrijke speler in Vlaanderen. Deze telecomoperator, met een sterk dominante positie in Vlaanderen, ontwikkelt zich steeds meer als media-bedrijf dat zich verticaal organiseert via verschillende participaties. De volledige overname van De Vijver Media in 2018, waardoor het bedrijf productiehuis Woestijnvis en SBS Belgium in handen kreeg, was een grote stap in die richting.

Dat heeft toen heel veel commotie veroorzaakt. Dat was zeer groot nieuws. Volgens het Europese mededingingsrecht dient een strikte scheiding te bestaan tussen de activiteiten van providers en mediabedrijven. Uiteindelijk besliste de Europese Commissie dat de Belgische autoriteit bevoegd was om deze deal goed te keuren. Zij zette op 14 mei 2019 het licht op groen, onder strikte voorwaarden. Een daarvan was de zogenaamde 'Chinese walls': een strikte scheiding tussen de verschillende onderdelen van het bedrijf. Telenet ging daarbij een aantal verbintenissen aan, onder andere dat haar data niet zouden worden ingezet ten behoeve van de eigen zenders. Daarnaast zette de synergie tussen SBS Belgium en Telenet zich verder met – onlangs – de naamsverandering van de televisiezenders VIER, VIJF en ZES naar Play4, Play5 en Play6, waarbij 'Play' duidelijk een merknaam is van Telenet. We hebben het daar toen in de commissie over gehad.

Verder breidde Telenet zijn participaties uit in andere mediabedrijven, met name een participatie in Streamz voor 50 procent, met DPG Media, en de nieuwe nationale reclameregie Ads & Data, voor 44 procent, met Mediahuis en Proximus. Dat laatste is veel minder onder de aandacht geweest.

Minister, over deze voortschrijdende synergie tussen Telenet en SBS Belgium stelde ik u op 11 februari 2021 al een vraag om uitleg. U gaf aan niet bezorgd te zijn, maar dat we wel alert moeten blijven voor deze problematiek.

Eind maart kwam dan het nieuws dat Telenet 49 procent van de aandelen van productiehuis Caviar in handen krijgt. Caviar is een Vlaams productiehuis, dat ook internationaal actief is in Los Angeles, Londen, Parijs en Amsterdam. Met deze nieuwe investering is Telenet nu in nagenoeg alle takken van de media-industrie actief, gaande van telecom, productiehuisen, zenders en een onlineplatform tot een reclamebedrijf. Deze participaties kaderen volgens Telenet zelf – ik citeer – "in de langetermijnstrategie van Telenet om binnen de Vlaamse mediasector meer structurele samenwerkingen uit te bouwen". Met de laatste overname lijkt Telenet met andere woorden nog niet aan het einde van haar uitbouw als verticaal geïntegreerd mediabedrijf.

Minister, vindt u dat de voortgaande concentratie en integratiebewegingen van het Vlaamse medialandschap steeds problematischer is geworden? Zo ja, hoe wilt u daarmee omgaan?

Wat vindt u van het feit dat de scheiding, de zogenaamde 'Chinese walls', tussen telecomoperatoren en mediabedrijven in feite helemaal aan het verdwijnen is?

Welke ideeën en plannen hebt u voor ogen om met die verdere mediaconcentratie in Vlaanderen om te gaan?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Segers, uw vraag sluit aan bij de vraag om uitleg van 11 februari naar synergie tussen Telenet en SBS Belgium. Ik heb natuurlijk contact opgenomen met de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) in het bijzonder om daar ook input over te krijgen.

Dat er synergiën zijn en komen, is onvermijdelijk en ook noodzakelijk in de mediasector, die ook een economische sector is. Het is duidelijk dat elk bedrijf dat opportuniteiten ziet, die zal aangrijpen om zich te versterken. De integratie van mediaspelers is een beweging die men in verschillende Europese landen ziet en die ook noodzakelijk is om als lokale mediasector te kunnen blijven concurreren met internationale spelers.

Maar die bewegingen worden uiteraard steeds op hun concurrentie- en mediarechtelijke aspecten opgevolgd door de Belgische en Europese mededingingsautoriteiten

enerzijds en de mediaregulatoren – waaronder natuurlijk de VRM – anderzijds. Zij hebben daar hun rol te spelen, zoals wettelijk en decretaal voorzien.

De VRM heeft me laten weten dat uit een eerste analyse van mogelijke effecten van deze overname op vier segmenten van de waardeketen, namelijk de productiehuisen, de omroepen, de distributeurs en de advertentiemarkt, gebleken is dat die impact beperkt zal zijn.

U hebt verwezen naar zogenaamde 'Chinese walls'. Ik herinner op dat vlak aan mijn antwoord in de commissievergadering van 11 februari jongstleden. Noch de Europese Commissie, noch de Belgische Mededingingsautoriteit heeft in het verleden zogenaamde 'Chinese walls' opgelegd tussen telecomoperatoren en mediabedrijven. Zij zijn van mening dat dit niet nodig is om de concurrentie correct te laten spelen. Ook de VRM liet mij weten dat in dit specifieke geval het opleggen van 'Chinese walls' niet opportuun is. Ik ben zelf ook niet van plan om hierin tussen te komen of decretaal in te grijpen.

Het kunnen laten overleven van een gezonde lokale mediasector is onze prioriteit, dat weet u. Samenwerking tussen lokale spelers is een deel van de oplossing. Dat is ook het uitgangspunt – dat weet u – van ons regeerakkoord en de beleidsnota Media. Het is natuurlijk goed om te zien wanneer dat ook in de praktijk toepassing vindt. We hebben het volste vertrouwen in de deskundigheid en ervaring van de verschillende regulatoren die toezien op de wettelijke en decretale voorschriften.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Minister, dank u wel voor uw bondige antwoord, en vooral ook omdat u contact opgenomen hebt met de VRM. Dat is natuurlijk onze regulator die moet waken over de gezondheid van ons medialandschap.

Ik deel uw mening als u zegt dat er synergiën nodig zijn om te versterken en ons te wapenen tegen vooral buitenlandse bewegingen die gebeuren. Als die de gezondheid ten goede komen, is dat een goede zaak. Je ziet trouwens in alle cultuurindustrieën die verticale integratiebewegingen die maken dat spelers sterker worden.

Als de VRM oordeelt dat de impact van deze overname voor de vier segmenten van de waardeketen die zij hebben nagekeken, beperkt is, zou ik eigenlijk graag wat meer details willen over wat ze met 'beperkt' bedoelen. Die zal er ongetwijfeld wel zijn, maar wat bedoelen ze exact met 'beperkt'?

In verband met de 'Chinese walls', herinner ik mij inderdaad dat u zei dat dat niet opgelegd wordt. Maar dat lijkt mij wel een gezond principe. Dit baart natuurlijk onder andere DPG toch wel wat zorgen. De situatie is immers zo dat Telenet, zelfs al door de manier waarop we onze afstandsbediening vasthouden, zo veel data heeft over wie er aan het kijken is en op welk moment. Ze kennen alle data over onze voorkeuren, welke programma's we uitkijken, waar we het meeste of het langste naar kijken. Zij weten dus alles over ons kijkgedrag. Dat is natuurlijk een ongelooflijk voordeel om in te zetten naar een eigen mediabedrijf, naar SBS, voor de programmatie en voor de bestelling van programma's bij productiehuisen, data waarover de concurrenten niet beschikken.

Op die manier verstevigt SBS natuurlijk dus ongelooflijk zijn positie, via Telenet – want ze gedragen zich almaar meer als één bedrijf, het wordt almaar meer SBS/Telenet. Ik vind het belangrijk dat we blijven monitoren dat er een gezond evenwicht bestaat tussen die vijf mediagroepen die er 'slechts' overblijven. Ik had daar graag wat verduidelijking bij.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Ik ben het zeker eens met collega Segers dat we moeten toezien op een pluriform medialandschap, dat dat een rijk landschap moet zijn en dat die concentratie in de mate van het mogelijke beperkt moet blijven. In dat soort dossiers kennen we echter altijd een dubbele lijn, denk ik. Ten eerste is er inderdaad het vermijden van die al te grote concentratie. Anderzijds kunnen we toch ook niet beletten en kan het hen ook niet kwalijk genomen worden dat mediabedrijven breed willen gaan als ze sterker willen worden. Ik denk dus dat het voor ons, vanuit de politiek, heel moeilijk is dat af te wegen. Dan kijken we naar de VRM. We steken hier altijd de loftrimpet over de VRM. Ik denk dat we die in dezen dan ook het vertrouwen moeten geven, om dat soort zaken te bewaken en ons te gepasten tijde te alarmeren, mochten er daar problemen opduiken.

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Ik wil me aansluiten bij de opmerkingen van de heer Vandaele. Ik denk dat Vlaanderen inderdaad nood heeft aan een sterk medialandschap. Dat moet onze focus zijn: de Vlaming een mooi en divers media-aanbod brengen. Maar ik denk dat we vooral begrip moeten hebben voor de internationalisatie, zeker in de contentsector, waar de concurrentie niet alleen in Vlaanderen zit. In dit specifieke geval gaat het toch om twee sterke bedrijven, die elkaar gevonden hebben om nog sterker voor de dag te komen in die internationale context. Het verloopt een beetje zoals in een goed huwelijk, waarin het de bedoeling is om samen sterker te zijn dan elk apart. We pleiten dan het best ook niet voor 'Chinese walls'. Ik denk dat we in Vlaanderen altijd voorzichtig en oplettend moeten zijn voor die té vergaande mediaconcentratie, maar dat we ons anderzijds ook niet mogen vergalopperen in het angstig kijken naar die bewegingen, omdat ze nu eenmaal ook nodig zijn om die Vlaamse sector te versterken. Wij rekenen inderdaad vooral op de regulator om ons daarin te begeleiden en om op te treden wanneer dat nodig is.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Dank u wel, collega's, voor de extra bedenkingen en vragen. Ik denk dat collega Segers graag zou weten wat de analyse van de VRM precies inhoudt, over de beperkte impact op de waardeketen. Ik zal daar even kort op ingaan. Wat de productiehuizen betreft, stelt de VRM dat de positie van Caviar ten opzichte van de andere productiehuizen waarschijnlijk wel verstevigd zal worden, omdat de kansen op een gegarandeerde afzet vergroten. Volgens de VRM kan dat nadeel voor de andere Vlaamse onafhankelijke productiehuizen gecompenseerd worden doordat de concurrerende omroepen misschien minder geneigd zijn om producties te bestellen bij een productiehuis dat tot een concurrerende groep behoort.

De concentratiegraad in het segment Vlaamse productiehuizen is volgens de VRM laag en zal dat ook blijven na de overname van Caviar. Ik wil er toch op wijzen dat we een zeer divers productielandschap hebben in Vlaanderen, dat ook zal blijven bestaan na deze evolutie.

Caviar kende ook een grote omzet op de Amerikaanse markt en was al langer op zoek naar een strategische partner om verder te groeien. Daarom kan het positief zijn voor de Vlaamse mediamarkt dat het productiehuis een stevigere financiële ruggensteun geniet. Dit kan ook een manier zijn om onze Vlaamse sector verder te versterken.

Ten tweede, wat betreft de impact op de televisieomroepen meent de VRM dat de overname voor de andere omroepen niet onoverkomelijk is, omdat er nog veel andere onafhankelijke productiehuizen zijn.

Het derde punt: als televisiedistributeur realiseert Telenet een voordeel met deze overname, maar zonder afbreuk te willen doen aan de opmerkelijke kwaliteit van het Caviaraanbod, meent de VRM dat het lijkt dat dit productiehuis momenteel niet over een must-have aanbod beschikt, wat voor een klant een beweegreden zou kunnen zijn om effectief van distributeur te veranderen.

Een vierde punt is dat, qua impact op de advertentiemarkt, Caviar effectief ervaring heeft met het produceren van reclamefilmmpjes voor grote internationale klanten. De overname kan mogelijk leiden tot gebundelde aanbiedingen voor de aankoop van advertentieruimte op de Play-zenders, in combinatie met de aanmaak van de filmmpjes door Caviar. In ieder geval profileert Telenet zich hiermee verder in de waardeketen van de audiovisuele advertentiemarkt, volgens de VRM.

Wat de 'Chinese walls' betreft: ik denk dat ik duidelijk ben geweest. Er is ook een remedie voor Telenet in het kader van een 100 procent overname van SBS, maar er is geen echte 'Chinese walls'-verplichting. Liberty Global verbindt zich ertoe geen analyses van kijkdata met betrekking tot de zenders te delen of te gebruiken ten behoeve van de zenders van SBS en Woestijnvis. Ook daar was dat dus geen 'Chinese wall'. Dat is ook onwenselijk, denk ik, als we onze bedrijven willen ondersteunen om ook te groeien in een internationaal competitieve markt.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Met betrekking tot dat laatste, die 'Chinese walls', daarover gaan we van mening blijven verschillen. Ik denk wél dat dat een gezond principe zou moeten zijn. Dank u voor de toelichting bij de analyse die de VRM heeft gemaakt. Daarin begrijp ik nu inderdaad dat zij zowel op het vlak van de situatie van de productiehuisen, de omroepen, de distributeurs als de advertentiemarkt geen grote negatieve effecten zien. Maar het blijft natuurlijk een feit dat Telenet zijn positie versterkt, ook als distributeur. Er ontstaat nu een geprivilegieerde samenwerking met Caviar, dat zich verder kan ontwikkelen, wat zeer positief is. Maar ik ga er vanuit dat de VRM dit gaat blijven monitoren, en wij gaan dat samen blijven opvolgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Klaas Sloomans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de studie van de Universiteit Antwerpen over de behandeling van de oppositiepartijen in het televisienieuws in 2020 – 2897 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Sloomans heeft het woord.

Klaas Sloomans (Vlaams Belang): Minister, zoals u weet pakte het initiatief van de Nieuwsmonitor een tweetal weken geleden uit met een nieuw rapport, onder de auspiciën van Stefaan Walgrave van de Universiteit Antwerpen. Het is een rapport over het Vlaamse televisienieuws in 2020. Zij baseren zich daarbij op de zeer ruime data van het ENA, het Elektronisch Nieuws Archief, dat sinds 2003 alle nieuwsuitzendingen van 19 uur archiveert, zowel van Eén als van VTM. In totaal hebben ze daarbij 6729 uur nieuws geanalyseerd, van januari tot oktober 2020, en zij trokken een aantal opvallende conclusies in dat rapport. Ik heb het in extenso kunnen doornemen.

De meest voor de hand liggende conclusie is natuurlijk dat er sinds de Tweede Wereldoorlog nooit een thema is geweest dat het nieuws zo heeft beheerst als corona. We lezen trouwens vandaag in de krant dat er bij bepaalde virologen een

uitgekiende mediastrategie is, die aangeeft dat men de mensen bewust ongerust heeft gemaakt via de media, om zo een mediastrategie uit te dokteren.

Als je gaat kijken naar de cijfers, dan zie je dat op Eén het coronanieuws 64 procent behelsde, op VTM was dat 57 procent. Op Eén waren er zelfs 23 dagen die exclusief gingen over corona in Het journaal van 19 uur.

Uiteraard was een gevolg daarvan dat een aantal andere thema's achteruit werden gesteld en minder aandacht kregen. Zo was er bijvoorbeeld voor het thema migratie, waarvan de onderzoekers zelf zeggen dat het een thema is dat de verkiezingen van 2019 domineerde, dat moest inboeten aan aandacht met een vermindering van 70 procent. Een ander groot slachtoffer van die situatie was de oppositie. Haar spreektijd zakte in van zowat 15 naar 3,3 procent op Eén en 3,1 procent op VTM Nieuws. Dat is een vermindering van bijna 80 procent. Als wij kijken naar de meerderheidspartijen, dan zien wij dat zij op Eén 96,7 procent van de aandacht kregen en op VTM 96,9 procent.

Die regeringsdominantie op de twee zenders moet ons niet alleen volgens ons maar ook volgens professor Walgrave en professor Kuypers, die het onderzoek hebben gedaan, zorgen baren. Ik citeer een aantal passages uit het rapport: "Het normale politieke spel tussen regering en oppositie geraakte helemaal ontwricht. Sommige partijen kwamen zo goed als nooit meer in het Tv-nieuws op de 2 belangrijke nieuwszenders van Vlaanderen. Dat de nieuwsroutines en het nieuwsmenu tot andere verhoudingen leidde en dat de oppositie afwezig was en sommige partijen volledig buiten het nieuws vielen, is vanuit democratisch oogpunt niet verkieselijk. Het is zorgwekkend dat de oppositiestem helemaal zoek was." Als uitsmijter lees ik het meest opmerkelijke citaat: "dat één stem, de regeringsstem die het beleid uitvaardigt en verdedigt zo dominant in het nieuws is, kan nooit een goede zaak zijn. Voor even leek het Vlaamse nieuws op dat van Rusland of China." Dat zijn bijzonder veelzeggende passages, komende van een redelijk onverdachte bron.

De behandeling van de oppositie door de Vlaamse media is een van mijn stokpaardjes. Ik heb na dit onderzoek volgende vragen. Welke conclusies trekt u uit het onderzoeksrapport? Welke beleidsimplicaties verbindt u aan de studie? Denkt u dat de disproportionele behandeling van de oppositie een werkpunt is voor beide zenders? En zo ja, welke stappen onderneemt u om hier beleidsmatig gevolg aan te geven?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Ik heb voor de voorbereiding van mijn antwoord contact genomen met het ENA, dat instond voor deze analyse van de berichtgeving tijdens de coronacrisis. Collega Slootmans, u bent expert in het nogal selectief citeren van bepaalde teksten. Ik wil toch ook een andere passage uit dat rapport onder de aandacht brengen: "De oppositie kwam inderdaad minder aan bod dan in 'normale' tijden, daarom is het goed dat we hier onderzoek naar doen. Maar we mogen niet uit het oog verliezen dat 2020 een uitzonderlijk jaar was, met een uitzonderlijke crisis. We kunnen onze bevindingen niet vergelijken met andere crisissen op dezelfde schaal, enkel vaststellen dat 2020 uitzonderlijk was. Ook de maatregelen die de regering nam (moest nemen), waren uitzonderlijk en heel ingrijpend. Op zo'n moment moet de regering dit ook voldoende kunnen communiceren naar de burger. Het is in zekere zin normaal dat de regering meer aan bod komt, want wat die doet heeft, in tegenstelling tot wat de oppositie doet, direct impact op het leven van mensen (zeker als er straffe maatregelen worden getroffen zoals met corona). Bovendien, net doordat we data hebben van bijna 20 jaar nieuws, kunnen we vaststellen dat er geen structureel probleem is met onderrepresentatie van de oppositie in Vlaanderen. Vergelijkend onderzoek geeft aan dat de Vlaamse media het niet slecht doen wat dit betreft. Het is goed om dit in

het oog te houden, en te monitoren via wetenschappelijk onderzoek, maar onze bevindingen wijzen in de richting van een uitzondering in 2020, zeker niet in de richting van een structureel probleem van onderrepresentatie.”

Over de focus op de medische invalshoek liet het ENA me weten dat dit normaal is, gezien de aard van de crisis. Het ENA stelt wel vast dat andere gevolgen, zoals sociale, economische, psychologische, juridische en politieke gevolgen minder aan bod kwamen via experts.

Ik neem uiteraard akte van dit rapport, dat voor de mediaredacties interessante inzichten geeft om verder mee aan de slag te gaan.

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Minister, u zegt dat ik altijd een selectieve lezing maak van de feiten. We zouden kunnen zeggen dat u dat ook doet, in de andere zin. U leest een aantal zaken voor die ik niet meteen in het rapport heb gelezen. Ik begrijp dat u dat van het ENA krijgt, maar in het rapport zoals het door mevrouw Kuypers en de heer Walgrave is voorgesteld, vind ik die passages niet terug. Ik heb het rapport twee tot drie keer gelezen.

Ik begrijp dat u het ook niet meteen nodig vindt om gevolg te geven aan de conclusies van dat rapport. In dit huis staat men snel op zijn achterste poten wanneer oppositiepartijen in het buitenland disproportioneel slecht worden behandeld, maar wanneer het in eigen land gebeurt, kijkt men liever de andere kant op. Ik kan me voorstellen dat het voor regeringsleden die mediagewijs sterk bevooroordeeld worden, moeilijk is om te pleiten voor een correctere behandeling van de oppositie.

Maar ik zou de minister willen oproepen om zijn empathisch vermogen bij te schaven en zich in te leven in een oppositiepartij. Ik kan me voorstellen dat dat voor een CD&V'er niet meteen een gemakkelijke opdracht is. We zitten hier met cijfers waarbij 96 tot 97 procent aandacht gaat naar regeringspartijen en ongeveer 3 procent naar de oppositie. Als u enig inlevingsvermogen hebt, ziet u dat alle verhoudingen zoek zijn. In dat kader herhaal ik de vraag of u de conclusies van het rapport zult aangrijpen om een rondetafel te organiseren met zowel de redacties van VRT als van VTM, allemaal binnen hun redactionele autonomie uiteraard, om aan te sturen en te benadrukken dat er een aantal werkpunten zijn die fundamenteel noodzakelijk zijn als men in de toekomst nog een geloofwaardige media-actor in het kader van het nieuws wil zijn.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Zoals ik in het verleden al heb gezegd, moeten we voorzichtig zijn met een politieke vraag over het nieuwsaanbod van onze media, of die nu publiek of privaat zijn. De onafhankelijkheid van de pers blijft een belangrijk principe. We hebben onlangs uitgebreid aandacht besteed aan een specifiek onderzoek over de onafhankelijkheid van de publieke omroep waarin geen grote problemen aan het licht werden gebracht. Dat onderzoekers van de Universiteit Antwerpen de periode van januari tot oktober 2020 hebben belicht, is zeker interessant, maar ik zou opletten met bepaalde conclusies. Ik zal niet ingaan op de vraag of het nu wel of niet goed is dat er veel aandacht is gegaan naar corona. Dat is een redactionele afweging die een onafhankelijke redactie moet maken. De vergelijking met het buitenland, met Rusland of China, is bijzonder ongelukkig. Net vanwege de onafhankelijke keuze van de redacties zowel van de VRT als van VTM Nieuws, dat toch een private mediaonderneming is, is er hier absoluut geen sprake van dergelijke wantoestanden. Bij mijn weten bepaalt de politiek hier niet wat wel of niet op tv mag komen. Mijnheer Slootmans, ik zou dat ook het liefst zou houden.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Ik heb twee opmerkingen. De eerste is dezelfde als die van collega Tommelein. U stelt voortdurend vragen over het redactionele nieuws-aanbod van de VRT. Dat is niet oké. Ik roep echt op om daarmee te stoppen, want dat leidt tot een pervers effect. Journalisten zijn slim en sterk genoeg om daardoor niet geraakt te worden, maar dit beschadigt onze media, terwijl de burgers net vertrouwen nodig hebben en kunnen hebben in de media, die zeer sterk en kwalitatief zijn. We hebben sterke kranten en tv-zenders en een kwalitatieve journalistiek. Dat blijkt ook uit dit onderzoek.

Ik zou ook graag hebben dat u omzichtig omgaat met wetenschappelijk onderzoek dat met de grootste omzichtigheid is uitgevoerd. Ik hoor u spreken over 'striemen-de resultaten'. Waar haalt u dat? Het Elektronisch Nieuwsarchief verzamelt sinds 2003, dat is bijna twintig jaar, data. Dat is een ongelooflijk goede basis, waarin je ziet dat het VRT-journaal en VTM Nieuws systematisch goed gebalanceerd zijn en aandacht besteden aan dezelfde zaken, dat daar weinig verschillen in zitten, dat hun journalistieke werk correct gebeurt. Ik zou graag hebben dat u wetenschappers met dezelfde ernst benadert.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mijnheer Slootmans, ik zal zeer uitdrukkelijk hierover geen rondetafel organiseren. Ik verwijs naar wat de collega's Tommelein en Segers hebben ingebracht: het is fundamenteel de taak van onafhankelijke redacties om dit grondig te lezen en om daar desgevallend conclusies uit te trekken. Ik ben er zeker van dat dit rapport op de redacties grondig wordt bekeken en dat zij aan de slag gaan met de punten waaruit zij lering kunnen trekken. Niet de minister van Media of de politiek moet dat organiseren, autonome redacties moeten dat doen. In die zin treed ik absoluut de collega's Tommelein en Segers bij wanneer zij de nadruk leggen op de redactionele autonomie.

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Mevrouw Segers en mijnheer Tommelein, ik hoop dat wij zelf nog mogen bepalen welke vragen wij indienen bij de voorzitter.

Mevrouw Segers, u vraagt waar ik dat haal van die 'striemende kritieken'. Ik vraag mij eigenlijk af of u het rapport hebt gelezen als u die stelling inneemt. Ik heb hier juist de onderzoekers letterlijk geciteerd. "Het is zorgwekkend dat de oppositiestem helemaal zoek was." "Sommige partijen komen zo goed als nooit meer in het tv-nieuws." "Het is niet verkieslijk vanuit democratisch oogpunt." Dat zijn allemaal letterlijke quotes. Dus ja, we zitten hier inderdaad met een striemend rapport, met striemende cijfers, met striemende conclusies. Daarin vergelijken onafhankelijke onderzoekers onze nieuwsuitzendingen, van VTM en de VRT, met Russische of Chinese staatszenders. Ik zeg dat niet. Dat staat letterlijk in de conclusies van het rapport.

Minister, ik begrijp uit uw antwoord dat men daar geen gevolg aan zal geven. U zegt, minister, dat ze zelf het rapport moeten lezen en dat ze er zelf de conclusies uit moeten trekken. Ik betreur dat dit toont dat de verontwaardiging, die we vaak horen over de behandeling van de oppositie in het buitenland, bijzonder selectief is. Ik neem daar akte van.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Jeremie Vaneekhout aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het jeugdwerk in de paasvakantie in het licht van de coronacrisis
– 2835 (2020-2021)**

**VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de jeugdwerkzomer van 2021 in het licht van de coronacrisis
– 2841 (2020-2021)**

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, ik had deze vraag eigenlijk al twee weken geleden, voor de paasvakantie, ingediend. Ze geraakt nu op de agenda. Daardoor is ze natuurlijk een beetje eerder terugblikkend en vooruitblikkend. Ik zal ze dan ook op die manier proberen in te leiden.

Ik wil met u eventjes terugkeren naar de situatie in de paasvakantie en naar de stappen voorafgaand aan de paasvakantie omtrent het aanbod tijdens de paasvakantie van jeugdwerk.

In de laatste rechte lijn naar de paasvakantie waren er last minute nog ingrijpende bijkomende maatregelen nodig in de strijd tegen het coronavirus. Begin maart konden we nog uitkijken naar een paasvakantie met jeugd- en sportkampen, maar er moest in extremis heel snel geschakeld worden omdat kleinere bubbels nodig geacht werden en omdat overnachtingen niet langer konden.

Op 18 maart kwamen een aantal van die zaken al ter sprake in deze commissie. Toen was er voor de sector nog heel veel onzekerheid, ook tot uw eigen ergernis. Het was een zeer moeilijke situatie omdat tijdig voorbereiden toch wel van fundamenteel belang is voor de sector. Daar kom ik straks nog op terug.

Vervolgens was het bang afwachten wat het Overlegcomité van 24 maart zou beslissen. Zij hebben nog een aantal ingrijpende zaken beslist, namelijk dat de paasvakantie een week vroeger zou ingaan. Dat was een ingrijpende beslissing en het maakte de puzzel voor veel ouders nog een pak complexer, maar voor de jongeren was het tegelijk misschien wel een welgekomen pauze, ook in het onderwijs, om eens adem te halen, in die situatie zelfs zonder mondkap.

Gelukkig kwamen er geen maatregelen die het georganiseerde jeugdwerk nog verder aan banden legden, of dat godbetert speelpleintjes afgespannen zouden worden met politielint. We hebben toch een aantal lessen geleerd, waarvoor u ook hard gewerkt hebt, sinds de lockdown van vorig voorjaar.

Op 18 maart kon u nog geen inschatting maken over het jongerenaanbod dat tijdens de paasvakantie zou doorgaan. U was toen nog volop in overleg met de sector – er was ook de complexiteit van testen – over hoe dat allemaal in zijn werk zou moeten gaan. Het was niet duidelijk in hoeverre alles praktisch haalbaar zou zijn, in hoeverre bijkomende sanitaire maatregelen betaalbaar zouden zijn. Het jeugdwerk zelf gaf toen al, voor die beslissing van het Overlegcomité, aan dat wat toen gevraagd werd, eigenlijk de facto onmogelijk zou zijn, om dan nog op een goede en aantrekkelijke manier, maar ook haalbare manier jeugdwerk te organiseren.

Na het Overlegcomité waar de ingrijpende beslissing genomen is om de bubbels te verkleinen, trokken zowel de kinderrechtencommissaris als de Vlaamse Jeugdraad heel duidelijk opnieuw aan de alarmbel over de impact op kinderen en jongeren en

herhaalden ze hun aanbevelingen, misschien tot frustratie toe, van na de eerste lockdown.

Ondertussen is de paasvakantie voorbij en zagen we op het terrein dat er heel wat kampen doorgegaan zijn onder strenge regels, maar ook dat er heel wat kampen last minute geannuleerd zijn. Bij de speelpleinwerkingen hoorden we al dat er slechts een kwart is doorgegaan.

En dan wil ik vooruitblikken, minister. Diezelfde vragen en problematieken stellen zich des te meer en nog een stuk groter qua capaciteit en noden richting de zomer-vakantie. Ik denk dat onze kinderen en jongeren na het voorbije jaar meer dan ooit recht hebben op een veilige, maar vooral ook avontuurlijke, fijne en gezellige zomer samen en dat we alles moeten doen om dat waar te maken. Dat zou ook tonen dat onze prioriteiten als samenleving juist staan. Ik zou het wrang vinden dat we heel streng met jeugdwerk omgaan, maar dat tegelijk tegen de zomer de horeca bijvoorbeeld ten volle geopend zou zijn. Ik weet dat u dat als minister ook nooit zult aanvaarden als het in die richting gaat. De sector vraagt wel duidelijkheid. We zijn eind april. Als we duizenden kampen met honderdduizenden deelnemers willen laten doorgaan, zal het van belang zijn dat de sector tijd krijgt om dat grondig voor te bereiden. Zij dringen dus ook aan op een snelle beslissing. Wij staan mee aan hun zijde om die vraag hier in deze commissie voor te leggen.

Terugkijkend op de paasvakantie: hoe zagen de kampen en andere jeugd-activiteiten in de paasvakantie er uiteindelijk concreet uit? Waren de protocollen werkbaar voor de organisaties? In hoeverre werden de definitieve protocollen in overleg met hen uitgewerkt? In hoeverre is de goede samenwerking uit het verleden voortgezet?

Werd er al dan niet getest? Zo ja, hoe, waar, wanneer en door wie? Is er ook maar op enige manier gebruikgemaakt van testing?

Hebt u er zicht op hoeveel geplande kampen uiteindelijk doorgingen, al dan niet onder een afgeslankte vorm, en hoeveel er werden geannuleerd? In welke mate hebt u ernaar gestreefd om zo veel mogelijk twijfelaars over de streep te trekken om hun plannen niet te annuleren?

Hebt u zicht op de geleden schade door de organisaties, financieel en op andere vlakken, die hun kampen met of zonder overnachting moesten annuleren? Hebt u zicht op de meeruitgaven voor de organisaties die hun capaciteit moesten inperken en extra logistieke maatregelen moesten nemen? Welke steunmaatregelen voorziet u hiervoor?

In hoeverre werden er monitorenopleidingen en vormingen voor leiding georganiseerd? Zorgen die voor voldoende nieuw bloed om op korte en op lange termijn de continuïteit te verzekeren?

Hoe kijkt u zelf, aan de vooravond van een volgend Overlegcomité, waarvan we hopen dat de jeugd alvast terug te vinden zal zijn op de agenda, naar de zomer van 2021? Verwacht u dat het jeugdwerk met gelijkaardige protocollen als vorig jaar aan de slag zal kunnen? Is er een tijdspad uitgetekend met de sector om de voorbereidingen naar de zomeractiviteiten zo vlot mogelijk te laten verlopen? Wanneer wordt welke beslissing genomen?

Wat deed u om te vermijden dat lokale besturen, voortbordurend op de verstrengde federale maatregelen, overgingen tot nog scherpere maatregelen, zoals het afsluiten van speeltuinen, skateparken of dergelijke?

Tot slot wil ik nog terugkomen op de aanbevelingen van de kinderrechten-commissaris en van de Vlaamse Jeugdraad. Hoe kunnen we alsnog verdere stappen

zetten om de rechten van kinderen en jongeren centraal te blijven stellen in deze crisis en om die aanbevelingen dus mee te nemen?

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Ik heb een vraag over hetzelfde thema, met het verschil dat ik vooral vooruitblik naar de zomer. We hebben inderdaad gemerkt dat de organisatie tijdens de paasvakantie moeilijk verliep, vooral doordat er pas laat beslist werd om kampen met overnachting niet te laten doorgaan. Het volgende moment dat we weer massaal jeugdkampen en -activiteiten kunnen verwachten, is de zomervakantie, die steeds dichterbij komt, dichterbij dan men zou verwachten. Tijdens de vorige zomervakantie is heel wat kunnen doorgaan, weliswaar met heel strikte protocollen: bubbels van vijftig personen, geen buitenlandse kampen verder dan 150 kilometer van de Belgische grens, strikte hygiënemaatregelen enzovoort. Toen was dat allemaal vrij nieuw en werd er bewust, samen met de jeugdsector en met u, minister, voor gekozen om de beslissing zo laat mogelijk te nemen om zoveel mogelijk te laten doorgaan. Het werd al vaak gezegd in deze commissie: dat was toen zeker de juiste aanpak. Daardoor konden zowat een miljoen kinderen en jongeren vorige zomer genieten van het jeugdwerk en al wat dat te bieden heeft.

Als we willen dat de zomer van 2021 – gelet op de omstandigheden – minstens even succesvol kan zijn als de vorige zomer, dan is het belangrijk dat de jeugdorganisaties zich nu echt kunnen beginnen voor te bereiden op de zomer, om ervoor te zorgen dat alle activiteiten op een veilige manier kunnen verlopen. Het is nu niet meer nieuw. Vorig jaar waren er protocollen, maar ondertussen is de situatie natuurlijk al wel wat veranderd. Tegen de zomer zullen alle oudere en kwetsbare mensen in principe volledig gevaccineerd zijn. Laten we hopen dat tegen de zomer ook alle 18-plussers een eerste vaccin gekregen hebben. Er zijn nu testen. We hebben meer inzicht in het virus. Ik vraag me dus het volgende af. U hebt al gezegd dat u gelijkaardige protocollen wilt gebruiken als vorig jaar. Ik veronderstel dat u daarmee niet 'dezelfde protocollen' bedoelt en dat er wel een aantal zaken aangepast zullen worden. U hebt ook aangegeven dat u het niet ziet zitten om PCR-testen in te zetten bij kinderen en jongeren, wegens de kostprijs en een aantal praktische afwegingen.

Ik denk dat het belangrijk is om chaos en onduidelijkheid te vermijden, en om te vermijden dat er last minute nog allerlei zaken geannuleerd moeten worden, zowel voor kinderen als begeleiders, organisaties en ouders. Veel organisaties kampen, ondanks alle lokale en Vlaamse steunmaatregelen, met een financiële kater.

Ik heb hierover een aantal vragen, minister. Hebt u al enige duidelijkheid over de organisatie in de zomer van 2021? Zo nee, wanneer denkt u dat er duidelijkheid kan komen?

Is er een plan B? Worden er verschillende plannen gemaakt, afhankelijk van de evolutie van de cijfers de komende weken?

Zult u de bestaande protocollen voor het jeugdwerk aanpassen voor de zomer van 2021? Zo ja, welke? Hebt u daar al duidelijkheid over?

Is het de bedoeling om een teststrategie uit te werken voor de zomervakantie, zodat het jeugdwerk, indien het aantal besmettingen toch hoger is dan gehoopt, toch verder kan werken?

Waarom kiest u ervoor om geen zelftests in te zetten in de organisatie van de zomeractiviteiten? Is dat een strikt standpunt of kan dat toch nog gewijzigd worden?

Denkt u dat er deze zomer de mogelijkheid zal zijn om op kamp te gaan in het buitenland, eventueel opnieuw met een straal van 150 km? Werd daar al iets over beslist? Zo ja, hebt u een zicht op de jeugdwerkregels in het buitenland, zodat de werking van onze jeugdverenigingen hieraan kan worden aangepast?

Op welke manier wilt u de jeugdorganisaties financieel ondersteunen voor de zomer en de activiteiten die ze dan organiseren?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Ik zal proberen een gestructureerd antwoord te geven. Ik begin met de paasvakantie, dan beantwoord ik de vragen over testing, over de schade en de financiële impact, de kadervorming en tot slot, misschien wel het belangrijkste, de komende zomer.

Eerst heb ik het over de paasvakantie. Het Overlegcomité van 19 maart heeft vrij kort voor de paasvakantie een aantal stringente maatregelen genomen waardoor eerdere beslissingen werden bijgesteld. Concreet konden de activiteiten voor kinderen en jongeren tot en met 18 jaar in de paasvakantie slechts doorgaan onder strenge voorwaarden, namelijk in groepen van tien, exclusief begeleiding, en voor jongeren van 13 tot en met 18 jaar moesten deze verplicht buiten plaatsvinden.

Na het Overlegcomité van 15 maart, waarover ik mijn frustratie even heb uitgedrukt, werd het protocol aangepast en de juiste richtlijnen zo snel als mogelijk gecommuniceerd. Op die manier kregen organisaties de nodige informatie om maximaal aan de slag te gaan. Het is uiteraard aan de organisaties en de vrijwilligers om uit te maken of zij een aanbod willen en kunnen voorzien. De draagkracht van de groep mag hierbij niet uit het oog verloren worden. We vragen veel van de talloze vrijwilligers die zich telkens opnieuw opladen en inspannen om er het beste van te maken. Samen met Bataljong heb ik de lokale besturen opgeroepen om ruimte te geven aan kinderen en jongeren tijdens de paaspauze.

Ook al werden de maatregelen slechts twee weken voor de paasvakantie vastgelegd, toch vonden er heel wat activiteiten plaats, helemaal volgens de protocollen. Speelpleinwerkingen, dagkampen, vonden plaats in bubbels van tien en voornamelijk buiten, ook al waren de weersomstandigheden verre van ideaal. Hoewel de lokale besturen ook de verantwoordelijkheid hadden om noodopvang te voorzien tijdens de paaspauze, hebben ook vele besturen een aanbod voorzien voor de jeugd. Ik denk hierbij aan vakantiecampen, extra speelstraten en de publieke speelruimte ook open te laten voor vrijwilligers, kinderen en jongeren. Ik spreek mijn bewondering uit voor de vele vrijwilligers en medewerkers die zich inzetten om de activiteiten te organiseren en ontspanning mogelijk te maken. De flexibiliteit en gedrevenheid die zij opnieuw aan de dag legden in toch wel zeer moeilijke omstandigheden is bijzonder straf.

Jammer genoeg vonden ook heel wat activiteiten niet plaats. Het is duidelijk dat de organisatie van activiteiten in groepen van hoogstens tien deelnemers uiterst moeilijk is, en enkel verdedigbaar is in uitzonderlijke omstandigheden en voor een zo beperkt mogelijke periode. Concrete cijfers kan ik op dit moment niet geven. Wat de speelpleinwerkingen betreft, is de inschatting momenteel dat een vierde van de activiteiten plaatsvond. De Ambassade gaf aan een bevraging te doen om een concretere inschatting te kunnen maken.

Wat de testing betreft, was er geen teststrategie gekoppeld aan deze activiteiten in de paasvakantie. Voor de zomeractiviteiten denk ik dat wij dat ook moeten vermijden. Wij hebben dat vorige zomer kunnen doen met strikte protocollen, op een moment dat er nog geen vaccinaties waren. Collega Anaf, zoals u terecht zei, zullen tegen de zomer en zelfs eerder de kwetsbare mensen en 65-plussers zeker gevaccineerd zijn. Dan gaan wij naar een zo groot mogelijke vaccinatiegraad bij

de meerderjarige bevolking tegen midden juni. In die context lijkt het systematisch testen niet aangewezen. Dat is niet realistisch, duur en slecht voor de toegankelijkheid van de activiteiten. Voor heel wat kinderen, jongeren en hun families zou dat een serieuze drempel betekenen. Dat moeten wij in het bijzonder voor de kwetsbare mensen vermijden. Wij hebben al heel wat solidariteit gevraagd van kinderen en jongeren. Wij moeten met protocollen kunnen werken zoals vorig jaar maar niet identiek aan die van vorig jaar.

Wat is de financiële impact van de paasvakantie? De paasvakantie is net afgerond, dus deze vraag komt nog te vroeg om een gedetailleerde financiële inschatting te kunnen maken. Ik engageer mij wel om opnieuw te bekijken wat de schade is en om daar vanuit de Vlaamse overheid verantwoord op te reageren.

U heeft wel al kunnen lezen dat de Vlaamse Regering voor erkende jeugdverblijven en -hostels een bedrag van 5,175 miljoen euro bijkomende coronasteun heeft uitgetrokken. Wij gaan dat in de komende weken samen met collega Zuhail Demir, bevoegd voor het toerisme, concretiseren wat betreft de procedure. Maar ook voor de bredere jeugdsector bekijken wij welke mechanismen mogelijk zijn.

Wat de kadervorming betreft, vonden in de paasvakantie 66 animatorcursussen door. 5 daarvan waren al gestart voor de paasvakantie. 44 cursussen gingen fysiek door, 20 online en bij 2 was er een combinatie van fysiek en online. Er waren ook 14 hoofdanimatorcursussen. 2 daarvan waren al gestart voor de paasvakantie. 11 cursussen verliepen digitaal, 3 vonden fysiek plaats. Er waren geen instructeurscursussen. Of die cursussen leiden tot voldoende nieuwe monitoren, is vandaag nog moeilijk te beantwoorden. Het zijn immers niet enkel de cursussen in de paasvakantie die zorgen voor de animatoren tijdens de zomervakantie. Ook hier is het jeugdwerk flexibel en probeert het zoveel mogelijk momenten aan te bieden om voldoende jongeren te bereiken.

Dan kom ik tot slot op de organisatie van de zomer van 2021. Wij zijn al heel lang bezig met de voorbereiding daarvan, en daarover is er constant overleg met de jeugdsector, met de twee collega's van de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap en met de virologen. Wij hebben ook voortdurend protocollen geüpdatet in overleg met het coronacommissariaat. Dus was de oefening in de afgelopen weken niet zo complex om de protocollen ook aan te passen in het vooruitzicht van de zomer. U weet dat vanaf 8 mei de regels voor de groepen verruimd worden van 10 naar 25 voor alle leeftijden. Er is nog altijd de mogelijkheid tot 12 jaar om binnen te werken in groepjes van 10 als het niet anders kan. Voor ouder dan 12 jaar is het altijd buiten.

Dat is de eerste stap, vanaf 8 mei. Voor de periode nadien is ons huiswerk klaar. Wij hebben de besprekingen daarover afgerond. Wij hebben samen met de collega's Valéry Glatigny en Isabelle Weykmans van de andere gemeenschappen onze bevindingen bezorgd aan de federale eerste minister. Ik hoop dat dit morgen op het Overlegcomité kan worden behandeld. Het is de bedoeling om in de zomer effectief activiteiten mogelijk te maken, met protocollen die moeten nageleefd worden. Ik reken op groen licht bij het Overlegcomité.

Het laatste punt van mijn antwoorden betreft de kinderrechten. Het is belangrijk om daarvoor te blijven ijveren. Een deel van wat de kinderrechtencommissaris heeft gezegd, had betrekking op onderwijs. Maar ook in de vrije tijd moeten de kinderrechten gerespecteerd worden, volgens het Verdrag van New York. Het is belangrijk dat wij zowel op relatief korte termijn, 8 mei, extra mogelijkheden geven, als op langere termijn en in de zomer. De projectoproep waar collega Brusselmans straks nog een vraag over heeft voor kwetsbare kinderen en jongeren, kadert in dat streven om kinderrechten gerespecteerd te zien voor alle groepen in de samenleving.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, dank u voor het antwoord en voor de terugblik op de paasvakantie. Op heel korte tijd zijn er heel veel pogingen geweest om toch nog heel wat waar te maken. Door veel mensen is er op het terrein keihard gewerkt. Maar de les van deze voorbije periode is toch dat die aanpak zijn limieten heeft. De jeugdsector heeft zich in de voorbije periode getoond als een van de meest wendbare sectoren in de samenleving. Dat verdient erkentelijkheid maar we moeten ook beseffen, in het vooruitzicht van de zomer, dat dat toch wel zijn beperkingen heeft. Ik voel in uw antwoord dat u dat ook wel beseft.

Ik heb nog enkele aanvullende bedenkingen en vragen. Ik ben blij dat u zelf focust op de haalbaarheid van de maatregelen. De vorige zomer heeft geleerd dat wij met een aantal maatregelen een grote impact kunnen hebben en een relatief veilige zomer kunnen realiseren. De omstandigheden zijn veranderd voor de komende zomers door de vaccinatie. De vraag is of wij de deadline van 11 juli halen, of zal het veeleer eind juli zijn, wanneer de helft van de zomervakantie al voorbij zal zijn?

Maar toch wil ik graag uw pleidooi ondersteunen om maximaal testing te vermijden in de sector. Ik denk dat er voldoende andere middelen zijn om daaraan tegemoet te komen. Dat is ook een vraag van de sector. Bovendien heeft de sector zich ook bij elke voorbije vakantie en bij andere types van activiteiten steeds zeer voorbeeldig opgesteld. Onmogelijke protocollen creëren is dus niet nodig, omdat de sector bewezen heeft het met heldere protocollen te kunnen waarmaken. Ik wil u vragen om daar voldoende aandacht aan te blijven besteden.

Wat de focus op timing betreft, kunnen wij het de sector niet aandoen om de beslissing naar de komende weken uit te stellen, dan eventueel nog wat kleine opflakkingen in de cijfers te zien en dan telkens opnieuw te moeten schakelen. Minister, ik dring erop aan om, wanneer het morgen niet lukt, de komende week een richtinggevende beslissing te nemen. Uiteraard kan er bij noodsituaties nog geschakeld worden maar ik vind dat er richting moet worden gegeven. De sector vraagt dat ook heel duidelijk.

Tot slot heb ik nog een informatieve vraag. Er was vorig jaar een noodfonds richting lokale besturen. Overweegt de Vlaamse overheid nog iets dergelijks voor het komende jaar? En wat is de aanbeveling over de eenhobbyregel vanaf 8 mei? Hoe bekijkt u dit praktisch?

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is goed om te horen dat het huiswerk klaar is. Ik ben er ook zeer benieuwd naar. Ik vraag me af of het eventueel mogelijk is om al een tip van de sluier te lichten over wat u morgen zult voorstellen aan het Overlegcomité. Zijn er verschillende scenario's naargelang de cijfers? Zit dat daar mee in?

Wanneer ik vraag naar het inzetten van testen, dan bedoel ik voor alle duidelijkheid geen PCR-testen. En ik wil ook niet dat dit systematisch vereist moet zijn en dat dit een criterium is om een kamp te kunnen organiseren, maar ik denk wel dat we moeten proberen om de kwaliteit te verbeteren. En dat zou kunnen door bijvoorbeeld die zelftesten in te schakelen. Die zijn veel minder duur dan PCR-testen. Met zelftesten zou men die protocollen op kamp misschien iets minder stringent kunnen maken omdat men een indicatie heeft dat er wellicht geen besmettingen zijn. Dat is niet 100 procent sluitend, maar het zou de kwaliteit en de manier waarop kinderen en jongeren zich op dat kamp kunnen gedragen toch een beetje kunnen verbeteren.

Ik hoop echt dat we een goede zomer tegemoet gaan voor al die kinderen- en jongerenorganisaties. Zoals u en ook ikzelf daarnet zeiden, zijn die kwetsbare

mensen in principe ingeënt en zou er eigenlijk meer mogelijk moeten zijn dan vorige zomer. Ik ben heel benieuwd welke zaken u morgen zult voorleggen op het Overlegcomité.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Ik dank de twee collega's voor hun zeer belangrijke vragen. Ik sluit me aan bij hun pleidooi en zeker bij wat de heer Anaf op het einde van zijn repliek zei. Eigenlijk zou er meer mogelijk moeten zijn dan vorig jaar, net omdat een groot deel van de bevolking, de volledige kwetsbare bevolking, tegen dan gevaccineerd is. Vorig jaar hebben die protocollen goed gewerkt. Ik heb zelf een jeugdkamp georganiseerd met een maximum van vijftig personen. Dat was niet evident maar dat is wel gelukt. Ik zou dat dit jaar opnieuw willen doen. Mijnheer Vaneeckhout, u zegt dat als het morgen niet lukt, het zeker in de loop van de volgende weken moet lukken. Maar dat is eigenlijk te laat, het moet morgen gebeuren. Ik zit zelf continu in overleg met bestuursleden over wat we gaan doen. Er is zoveel onduidelijkheid. Dat geldt niet alleen voor mij, dat geldt voor de hele sector. Het is niet haalbaar wanneer de beslissing later valt dan morgen, we moeten daar heel realistisch in zijn. De sector heeft bewezen dat het mogelijk is aangezien het vorige zomer is gelukt.

Minister, ik steun u in uw pleidooi. De hele commissie zit op dat vlak op dezelfde golflengte, maar toch zou ik graag van u weten wat u morgen zult voorleggen op dat Overlegcomité. Wat is dat huiswerk dat u hebt gemaakt? Ik denk dat het parlement toch het recht heeft om te weten welke positie de Vlaamse Regering daar zal innemen.

Maar ik heb er het volste vertrouwen in dat u voor het maximum zult gaan. Onze steun hebt u zeker.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Ik zal mijn goede collega Freya Perdaens de komende tijd vervangen, omdat ze bevallen is van een flinke zoon, Wannes, en zich volop aan het bezighouden is met jeugdwerk – of babywerk, in dit geval.

Of er deze zomervakantie meer mogelijk zal zijn, is natuurlijk afhankelijk van hoe de situatie evolueert ondanks de vaccinaties. Het is sowieso een prioriteit om de zomervakantie veilig te stellen. Het was heel ingrijpend en bijzonder vervelend dat de regels net voor de paasvakantie nog verstrengd werden. Als we binnen de grenzen van wat mogelijk is activiteiten heel nauwgezet en heel goed georganiseerd kunnen laten doorgaan, kan dat misschien ook een rem zetten op de uit de hand gelopen bijeenkomsten zoals we die de laatste dagen hebben gezien in Knokke-Heist en iets langer geleden in het Ter Kamerenbos. Op de evolutie in het buitenland hebben we geen vat, want er zijn overal opstoten en er zullen er waarschijnlijk nog komen. Dus moeten we misschien toch op veilig spelen en in de eerste plaats kijken naar wat er in het binnenland mogelijk is. Ik hoor dat u volop overleg hebt gehad met de collega's van de andere gewesten en dat het huiswerk klaar ligt. Het is uitkijken naar de resultaten van het overleg morgen en we hopen dat er inderdaad meer mogelijk is.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Collega's, ieder van ons betreurt heel sterk wat er is gebeurd op het laatste Overlegcomité net voor de paasvakantie, waar er dermate laat een beslissing werd genomen, zeker ook de minister, die daar zelfs zijn verontschuldiging voor heeft aangeboden. Het was volledig buiten zijn wil om en hij heeft heel duidelijk aangegeven dat dat voor hem niet voor herhaling vatbaar is. Ik hoop dat we het daar over alle gewest- en partijgrenzen heen over eens zijn

en dat men in het Overlegcomité heel goed beseft dat er hier tijdig een beslissing moet worden genomen, zowel voor diegenen die kampen organiseren als voor families.

Sta me toe. We hebben het afgelopen jaar een ongelooflijk samenhorigheidsgevoel gehad in deze commissie om duidelijk te pleiten voor meer vrijheden voor de jeugd. Ik meende heel duidelijk begrepen te hebben dat er geen onderscheid kan worden gemaakt tussen senioren, die nu al gevaccineerd zouden zijn en jongeren, die dat nog niet zijn. Op het vlak van het testen heeft dat een gigantische impact op de jongeren. We moeten dat maximaal proberen te vermijden. Ik begin aan te voelen dat er daarover bij sommigen wat verschil in mening begint te ontstaan. Ik hoop dat we aan één lijn zullen blijven trekken, over de partijgrenzen heen, om dit voor jongeren op de beste manier te kunnen organiseren.

Ik denk dat de zomer een cruciaal moment is. Minister, u hebt aangegeven dat u alles op alles zult zetten om te kijken op welke manier we meer vrijheden kunnen bieden voor jongeren in die zomer. Jongeren zitten nu in een periode voor de examens en komen mogelijk ook in aanmerking voor vaccinaties. Ik hoop dat we alles op alles kunnen zetten en dat u kunt overleggen met de collega's om ervoor te zorgen dat de jongeren die als begeleiding mee op kamp gaan, maximaal gevaccineerd kunnen zijn voordat ze op kamp vertrekken. De leiding is natuurlijk ook een groep die gevaar dreigt te lopen. Ik hoop dat we ook op dat vlak alles op alles kunnen zetten en met de nodige draaiboeken en zonder de extra testen een fijne zomervakantie tegemoet kunnen gaan.

Ik heb nog één bijkomende vraag. Wij hebben nu natuurlijk aandacht voor het georganiseerde jeugdwerk, maar er zijn ook heel wat jongeren die niet direct in georganiseerd jeugdwerk zijn verzameld. Ook daar is het toch wel belangrijk om te zien hoe zij eventueel kunnen deelnemen aan activiteiten. De gemeenten zoeken vaak uit hoe ze het dan op de best mogelijke manier kunnen organiseren. Minister, denkt u er eventueel ook aan om draaiboeken of voorbeeldactiviteiten, good practices, te delen met gemeenten of met anderen die willen organiseren, om ook niet-georganiseerde jongeren toch een fijne zomervakantie te laten beleven?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Ik begin met deze laatste vraag, over het niet-georganiseerde jeugdwerk. Dat is ook belangrijk. Als minister van Jeugd heb ik niet alleen verantwoordelijkheid voor het jeugdwerk maar voor alle jongeren. Er zijn er veel die vandaag geen toegang hebben tot het georganiseerde jeugdwerk of die daar geen deel van uitmaken. Belangrijk daar is de uitbreiding van de samenscholingsregel van vier naar tien. Dat geldt natuurlijk ook voor de niet-georganiseerde jongeren en kinderen. Onder de 12 jaar zijn kinderen niet onderworpen aan het samenscholingsverbod. Zeker voor de jongeren boven de 12 jaar is dat belangrijk.

En dan uw vraag om aan de lokale besturen te suggereren om daar in mogelijkheden te voorzien. In het verleden heeft Bataljong dat al gedaan. Het lijkt mij nuttig om dit richting de zomer te herhalen. Hoe kun je de publieke ruimte inrichten? Wat zijn de verschillende mogelijkheden? Dat is zeker een goede suggestie.

Ik deel de inschatting, onder meer van collega Vaneeckhout, dat een structurele testingsstrategie niet goed is om de haalbaarheid voor de vrijwilligers en ook alle kinderen en jongeren niet in het gedrang te brengen. Collega Anaf, zelftesten? Ik sluit niet uit dat iemand dat gebruikt. Maar ik zie de onmiddellijk toegevoegde waarde niet, omdat de kwaliteit van de kampen en de contacten afhangt van de algemene regels, die we hopelijk morgen kunnen vastleggen, bijvoorbeeld in verband met de grootte van de bubbels. Die gaan we niet kunnen aanpassen met

testen. De kwaliteit binnen de contactbubbels is eigenlijk de essentie van onze protocollen voor het jeugdwerk. De kwaliteit is binnen die bubbels gegarandeerd omdat daar de strikte vereisten van mondklappers en social distancing niet moeten worden toegepast, ook niet als men niet getest is. Dat is een belangrijk principe. Zoals vorige zomer moeten we dit ook deze zomer toepassen. We mogen dat niet conditioneren aan de hand van een testingstrategie.

Collega Vaneeckhout, ik kan momenteel geen inlichtingen geven over een noodfonds lokaal bestuur. U zult dat aan collega Somers moeten vragen. Ik heb daar vandaag geen extra informatie over.

Wat de timing betreft: ons huiswerk is klaar. Hopelijk kan het morgen worden behandeld. Collega's, u zult begrijpen dat ik niet op de details ervan kan ingaan. Wel kan ik zeggen dat het principe voor ons is dat de jeugdwerkzomer van 2021 voor de jeugdorganisaties, de kinderen en de jongeren minstens even goed moet kunnen verlopen als vorig jaar. Ik deel absoluut de inschatting van onder meer collega Brusselmans, die zegt dat we een totaal andere toestand hebben dan vorig jaar. Tegen de zomer moeten heel wat mensen gevaccineerd zijn, hopelijk de grote meerderheid van de volwassen bevolking. In die omstandigheden moet er toch meer mogelijk zijn. Ik deel dat uitgangspunt absoluut. Tegelijk zijn de cijfers vandaag niet goed. De sector en alle vrijwilligers hebben recht op duidelijkheid, zodat zij de voorbereidingen kunnen starten vanaf morgen. Maar ik denk ook dat, mochten de cijfers verbeteren – en ik hoop dat dat het geval is –, we desgevallend moeten bekijken hoe eventueel een extra versoepeling, bijvoorbeeld op het vlak van de groepsgrootte, mogelijk is. Maar morgen zou ik vooral duidelijkheid willen hebben om te kunnen starten, quid dat nadien de cijfers verbeteren.

Collega's, ik merk hier kamerbreed dat meerderheid en alle oppositiepartijen in consensus zijn rond dat standpunt. Wij zitten in een bijzonder complex land. Ik probeer er met alle collega's van de twee andere gemeenschappen en met de federale collega's voor te zorgen dat die beslissing er kan komen. Maar al onze partijen samen zijn natuurlijk – toch langs Vlaamse kant – vertegenwoordigd in het Overlegcomité. Ik vermoed dat, mochten er problemen zijn, die niet hoofdzakelijk langs Franstalige kant zullen komen. Als iedereen van jullie ook zijn respectieve partijgenoten in het Overlegcomité zou kunnen contacteren om hier ook de jeugdwerkregels die voorbereid zijn met de drie gemeenschappen en met jeugdsector, morgen te honoreren, zou ik jullie daar heel erg dankbaar voor zijn. Ik denk dat we dan gezamenlijk een zeer mooi resultaat hebben gerealiseerd. Het huiswerk, opgesteld samen met de jeugdsector, is klaar. Laat ons morgen stappen vooruit zetten, laat ons morgen de regels afkloppen en op die manier groen licht geven aan de jeugdactiviteiten voor de zomer.

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Wij weten wat ons te doen staat. Het spijt ons, collega Brusselmans, u kunt zich niet aangesproken voelen, maar de rest van ons weet wat de komende 24 uur op onze agenda staat. Ik kan alvast aangeven dat wij aandringen op die snelle beslissing, en ik voel dat dat ook gedeeld is in de commissie.

Collega Brusselmans, ik had gezegd: morgen of de komende week. Dus niet in het meervoud. Dat is wel belangrijk om aan te geven. Ik ben zelf nog actief in het jeugdwerk, als kok. Wij zijn gisteren voor de eerste keer samengekomen met de kampverantwoordelijken om de voorbereidingen te treffen. Die grote onzekerheid maakt het natuurlijk voor iedereen zeer moeilijk om de nodige stappen te nemen. Het is ook duidelijk, minister, dat de maatregelen die golden in de voorbije vakanties, in een zomervakantie totaal onhaalbaar zijn, en dat toch minstens de maatregelen van vorig jaar van toepassing zouden moeten zijn. Maar ik ben het

ook eens met uw strategie van: later kunnen we eventueel nog versoepelen, mocht die mogelijkheid er zijn. Laat ons dat dan zeker doen.

Ik wou nogmaals benadrukken dat die praktische haalbaarheid zeer belangrijk is. Stel je voor dat we binnen- en buitenbubbels in aantallen laten verschillen: dat is praktisch gewoon onhaalbaar als je op een meerdaags kamp gaat met binnen- en buitenactiviteiten. We moeten een aantal dingen wel zeer consequent in het achterhoofd houden. Langs de andere kant snap ik ook dat er nog altijd wel ergens protocollen nodig zullen zijn. Ik heb daarnet nog eens de cijfers gecheckt. De opnamecijfers en de ICU-cijfers (intensive care unit) zijn op dit moment dezelfde als vorig jaar, die zitten exact op hetzelfde peil. We moeten dus een combinatie van de twee vinden. Maar dat sluit niet uit dat morgen op het Overlegcomité de sector een richting kan krijgen waarbinnen zij de voorbereiding kunnen starten. Dat is alvast onze vraag.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Wat collega Vaneeckhout zegt, klopt natuurlijk. De cijfers zijn op dit moment inderdaad heel erg vergelijkbaar met die van vorig jaar. Als we ervan uitgaan dat onze vaccinatiecampagne goed blijft werken, mogen we er toch van uitgaan – zonder over een glazen bol te beschikken, helaas – dat we tegen de zomer in een betere situatie gaan zitten dan vorig jaar. Het juiste uitgangspunt vind ik dan ook dat de zomer minstens even goed zou moeten zijn als vorig jaar. Ik denk dat we ambitieuzer moeten zijn en dat we moeten proberen het beter te maken dan vorig jaar. Al die kinderen en jongeren snakken daar enorm naar. Uiteraard moet dat op een veilige manier.

Wat ik hier zeg, is een partijstandpunt, of een bewegingstandpunt – ik zal het op dit moment zo zeggen. Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn. Maar het is natuurlijk moeilijk om intern iets te gaan verdedigen terwijl ik de finesses van wat er gaat voorliggen, niet ken. Ik heb alle vertrouwen in het jeugdwerk, dat dat mee opgemaakt heeft. Ik ga er ook van uit dat dat huiswerk goed zal zijn. En dan ben ik ervan overtuigd dat, als dat goed in elkaar zit, er morgen een beslissing genomen kan worden. Ik denk dat dat in het belang is van de volledige sector, en ik hoop echt dat we een goede zomer hebben.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de locatie van het Brusselse jeugdhuis DAR
– 2842 (2020-2021)**

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Minister, het jeugdhuis DAR zal u ongetwijfeld niet onbekend zijn. Het is een Brussels jeugdhuis, zeven jaar geleden opgericht. Het is al op verschillende locaties gehuisvest geweest, maar eigenlijk is het altijd op zoek geweest naar een permanente plek.

In 2016 sloten de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), Jeugdhuisen Ondersteuning Brussel (JHOB), De Ambassade en DAR een overeenkomst om een aantal lokalen en vooral de achterbouw van De Ambassade te kunnen gebruiken voor het jeugdhuis. Het was eigenlijk de bedoeling dat ze daar dan een permanente locatie zouden krijgen. Er zou wel een renovatie van het gebouw nodig zijn met dat oogmerk, en eigenlijk lag hiervoor ook al een bouwvergunning klaar. De verrassing was dan ook redelijk groot toen op 1 april toch nog de stekker uit het

project werd getrokken door De Ambrassade. Dat zorgt ervoor dat het Brusselse jeugdhuis DAR, dat al jaren op de dool is, nu opnieuw zonder locatie zit.

Daarom heb ik een aantal vragen. Hebt u al overleg gehad met de betrokkenen in dit dossier? Ik neem aan van wel. Is er al zicht op een mogelijke nieuwe locatie voor het jeugdhuis DAR? Ziet u het als een mogelijkheid om de infrastructuur van de Brusselse jeugthuizen uit te breiden?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Anaf, het gaat hier over een beslissing van de raad van bestuur van De Ambrassade om het project stop te zetten waarbij een renovatie van het gebouw zou gebeuren met het oog op het permanent huisvesten van het Brusselse jeugdhuis DAR. De Ambrassade, en meer bepaald de raad van bestuur, kan die beslissing autonoom nemen.

Ik werd over die beslissing geïnformeerd, achteraf, maar werd hierin niet betrokken. Mijn kabinet werd op de hoogte gebracht, maar er heeft geen overleg over plaatsgevonden.

Ook voor de zoektocht naar een nieuwe locatie ben ik geen rechtstreeks betrokken partij, maar ik ben uiteraard graag ter beschikking als ik kan helpen. Het is evident dat mijn kabinet zich constructief zal opstellen om, indien gewenst, gekende opportuniteiten onder de aandacht te brengen en een luisterend oor te bieden wanneer wij kunnen helpen.

Of ik mogelijkheden zie om de infrastructuur van de Brusselse jeugthuizen uit te breiden? Mijn prioriteit is jongeren ondersteunen die initiatief nemen, die leeftijds-genoten samenbrengen en een vrijetijdsaanbod met hen uitwerken. Hoe ik die ondersteuning vorm kan geven, is afhankelijk van de vraag van die jongeren. Natuurlijk, voor de concrete huisvesting is het ook een gedeelde taak met de lokale besturen hier in Brussel, van de 19 gemeenten, maar zeker ook van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Dank u wel voor uw antwoord, minister. Ik begrijp dat u vooraf niet op de hoogte was, en pas achteraf op de hoogte bent gebracht door De Ambrassade. Dat is toch wel een beetje een vreemde evolutie. Wat vindt u dan van die beslissing van De Ambrassade? Er waren toch wel serieuze engagementen aangegaan. U bent ook minister van Brussel. Ik vraag me af wat u van die beslissing vond. En hebt u er zicht op wat nu de plannen van De Ambrassade zijn met de ruimte die eigenlijk bedoeld was om het jeugdhuis te huisvesten?

Ik heb nog een bijkomende vraag. U gaf ook aan dat u niet rechtstreeks betrokken bent, maar dat u wel, samen met uw kabinet, wil helpen zoeken naar een andere locatie in Brussel-Centrum. Zult u ook budget vrijmaken vanuit Vlaanderen om het Brusselse jeugdhuis DAR een nieuwe locatie te geven?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Ik heb kort een aansluitende vraag. Iedereen is erom bekommerd dat jeugdverenigingen effectief een goede huisvesting kunnen krijgen, en zoals de minister ook heeft gezegd, hebben lokale besturen daarin een belangrijke rol.

Minister, ik stel me de vraag wat de reden is geweest dat De Ambrassade die samenwerking heeft stopgezet. Of heeft ze dat initiatief niet genomen? Kunt u daar wat meer duiding over geven?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Ik wil een fundamenteel punt aanhalen en even peilen bij collega Anaf hoe hij dat ziet. Dit is een beslissing van de raad van bestuur van De Ambrassade. We zijn het erover eens dat het belangrijk is dat organisaties, ook wanneer de Vlaamse Gemeenschap hen betoelaagt, vanuit hun autonomie beslissingen kunnen nemen en dat de politiek daar niet in tussenkomt.

Ik wil eens peilen hoe u dat ziet, collega Anaf. Als er een beslissing is van de raad van bestuur van De Ambrassade, vindt u dat ik daar toch tegen moet ingaan? Dat is in elk geval niet de manier waarop ik aan politiek doe en het is ook niet de afspraak om in het kader van de beheersovereenkomst met De Ambrassade zo te werken.

Ten gronde betreur ik het uiteraard dat dit is misgelopen. Ik laat in het midden wiens verantwoordelijkheid dat is. Zoals gezegd, was ik daar niet bij betrokken. Het is niet alleen De Ambrassade die daarbij betrokken was, maar ook het jeugdhuis zelf en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Ik ga daarover geen uitspraken doen omdat ik er niet bij betrokken was. Ik ben op de hoogte gebracht. Het is een proces dat al langer bezig is. We wisten dat er een proces aan het lopen was, maar men heeft me niet bij de beslissing betrokken. Eerlijk gezegd is dat ook niet de bedoeling, want ik mag daar niet in tussenkomen. Ik wens dat ook niet te doen. Ik vind het uiteraard jammer dat het is misgelopen, maar het is de verantwoordelijkheid van de drie partners rond de tafel om tot een akkoord te komen.

Collega Rombouts, wat de inhoud betreft ben ik in grote lijnen geïnformeerd. Ik heb begrepen dat het oordeel over het totaalconcept van het project waarin onder meer een 'box in the box' zat met een kleine, heel goed geïsoleerde fuifzaal, was dat de verhouding tussen de toegevoegde waarde en de kosten ervan niet goed zat. De Ambrassade vond het geen goed denkspoor meer om daarop door te gaan. Ik ga daarover geen uitspraken doen. Ik betreur dat het is misgelopen, maar ik vind het fundamenteel dat we beslissingen die genomen zijn door de raad van bestuur, respecteren en dat we bevestigen dat het niet de taak van de politiek of van een Vlaamse minister is om daarin tussen te komen of daartegen in te gaan. Dat lijkt me niet de goede manier om aan politiek te doen.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Minister, ik begrijp dat het een vervelend dossier voor u is, maar dat is nog geen reden om me woorden in de mond te leggen. Ik heb nergens gesuggereerd dat u had moeten tussenkomen in de beslissing. Ik heb alleen gevraagd wat u van die beslissing vond en of u mee op zoek zou gaan naar een nieuwe locatie en/of u daarvoor een budget wou vrijmaken. Ik heb nergens gesuggereerd dat u daarin had moeten tussenkomen. Ik vind dat u een heel vreemde redenering maakt. U hebt niet echt geantwoord op mijn vraag of u van plan bent om in de zoektocht naar een nieuwe locatie te kijken of er ook nog een budget vanuit uw middelen zou kunnen worden vrijgemaakt. Maar dat zal ongetwijfeld nog eens terugkomen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Filip Brusselmans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de extra subsidies voor jongeren en kinderen in kwetsbare situaties – 2928 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Twee weken geleden bereikte ons het bericht dat de Vlaamse Regering 3 miljoen euro extra uittrekt om kinderen en jongeren in kwetsbare situaties beter te ondersteunen. Concreet wordt een projectoproep gelanceerd die zich richt op verenigingen die focussen op een vrijetijdsaanbod voor kwetsbare jongeren. Ze kunnen tot 200.000 euro subsidie krijgen per project.

Eerst en vooral wil ik stellen dat projecten voor kinderen en jongeren en meer bepaald voor hen die in een kwetsbare situatie zitten en door de coronacrisis nog extra hard getroffen worden, een goed idee is. Iedereen kent dergelijke jongeren. Iedereen kent schrijnende toestanden die zich op dit ogenblik door de crisis en de maatregelen voordoen. Daar moet niemand van overtuigd worden. Mijn vraag is alleen of wij niet aan het dweilen zijn met de kraan open. De vraag is vooral ook of er op dit moment nog geen voldoende uitgebreid jeugd- en welzijnswerk is om hiermee om te gaan. De laatste maanden heb ik niets anders dan lof gehoord over de talloze jeugd- en welzijnsorganisaties die zich dubbelplooien en telkens weer zichzelf moeten reorganiseren om onder de nieuwe maatregelen toch maar aanwezig te kunnen zijn voor hen die er nood aan hebben. We zien in de praktijk dat veel van die organisaties, of ze nu vooral afgestemd zijn op vrijetijdsbesteding of niet, de weg naar samenwerking toch wel vinden, zonder tussenkomst van de overheid. Zij bundelen de krachten en komen met geweldige projecten naar buiten. Het succes van die projecten hangt van zoveel meer af dan alleen het financiële. Het financiële is vaak helemaal geen probleem of slechts probleem nummer 10 in de rangorde.

Ik vrees dat deze projectoproep een beetje zijn doel zal voorbijschieten als het werkelijk de bedoeling is deze kwetsbare jeugd te bereiken. Ik sta niet alleen met die vrees. Ik heb reacties gelezen op de oproep tot de brede bevolking. U hebt die ook gelezen, minister, en u hebt er zelfs een opmerking over getweet, namelijk dat u de reacties wansmakelijk vond. Ik moet zeggen dat ik uw insteek wel begrijp. Het is inderdaad niet zo dat elke organisatie die werkt met subsidies, en al zeker niet in het jeugdwerk, waarin broodnodig werk wordt geleverd, onder dezelfde noemer mag worden geplaatst als fraudeurs en sjoemelaars. Anderzijds begrijp ik ook wel bepaalde reacties van mensen van de brede bevolking, onder andere met e-mails die u wellicht ook wel hebt gekregen. Ik heb zelf ook mijn bedenkingen bij de toch wel vrijgeveige subsidiepolitiek die Vlaanderen hanteert.

Voorts is de timing een gevoelig element waarvoor wij enkel begrip kunnen hebben. Wij zitten met een oplopend begrotingstekort dat de bocht uit gaat op sommige beleidsniveaus, en dan is het begrip voor bepaalde subsidies nu eenmaal kleiner. Als dan nog eens gevallen naar buiten komen waarbij men die subsidies verduistert en er nog altijd geen oplossing is om dat in de toekomst te voorkomen, dan versterkt dat het onbegrip.

Ten derde hebben vele Vlamingen, samen met mij, een vrees dat die subsidies weer eens een verdoken migratiekost zullen zijn. Die vrees is verklaarbaar wetende dat als men spreekt over kwetsbare jongeren, dat vaak een prelude is voor extra integratie- en diversiteitssubsidies. Volgens sommige politici kunnen er daarvan in dit land jammer genoeg nooit genoeg zijn. Als ik die term hoor, gaat er bij mij en bij veel mensen een alarmbel af. Ik hoop oprecht dat u die twijfels bij een groot deel van de bevolking kunt wegnemen.

Minister, ik heb de volgende vragen. In de pers lezen we enkele speciale voorwaarden om aanspraak te maken op deze subsidie. Kunt u mij dat eens concreet uitleggen? Wie gaat zich bezighouden met de selectie en de beoordeling van de aanvragen? Wat verstaat u onder kwetsbare jongeren? Hoe gaat u het evenwichtig besteden van middelen tussen verschillende soorten kwetsbare jongeren controleren? Dat is een vraag die ik u wel vaker stel als het gaat over kwetsbare jongeren,

maar ik krijg er nooit een sluitend antwoord op. Kunt u de noodzaak van de middelen verduidelijken? Zijn er niet al genoeg verenigingen, zowel met als zonder subsidies, die hier dagelijks mee bezig zijn? Is het probleem wel financieel of is het een gebrek aan samenwerking? Van waar komen deze extra middelen? Hoe gaat u controle voeren op het goed besteden van deze middelen, met de recente gebeurtenissen rond mevrouw El Kaouakibi in het achterhoofd? We moeten niet iedereen wantrouwen, maar controle is nodig als het gaat om besteden van belastinggeld. Wat hoopt u precies te bereiken met die extra middelen? Komt er een meetinstrument voor de return on investment? Dat is ook niet onbelangrijk om begrip op te wekken bij de mensen. Plant u nog extra middelen uit te trekken in de nabije toekomst voor deze of eventuele andere initiatieven?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Brusselmans, voor de oproep in de pers kwam, heb ik op 18 maart naar aanleiding van een vraag om uitleg van collega Rombouts een deel van de antwoorden gegeven. Ik zal dus een stukje in herhaling vallen, maar ik zal vooral proberen te antwoorden op uw vragen.

De projectoproep wil de veerkracht bij kinderen en jongeren in kwetsbare situaties versterken door samen met hen een duurzaam traject op het vlak van vrijetijdsbesteding uit te stippelen. De focus ligt daarbij op het stimuleren van innovatieve vormen van laagdrempelig en vindplaatsgericht werken, binnen lokale en boven-lokale netwerken. Zo wil ik heel concreet hefboomen bieden aan lokale en boven-lokale netwerken van minimaal drie partners om hun werking met kinderen en jongeren in kwetsbare situaties te verdiepen, te innoveren, te verbreden en verder uit te bouwen.

Er is natuurlijk een decretale basis, meer bepaald artikel 16, §1/1, van het decreet houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. Naast de algemene voorwaarden om op grond van dit decreet subsidies te kunnen ontvangen, zijn er zes specifieke kwaliteitseisen bepaald. Een daarvan gaat over de manier waarop het netwerk is uitgebouwd. Het netwerk moet aantonen dat er het voorbije jaar minimaal drie activiteiten voor kinderen en jongeren in kwetsbare situaties werden gerealiseerd. Het is dus het netwerk dat activiteiten opzet met kinderen en jongeren in kwetsbare situaties. Dat betekent natuurlijk niet noodzakelijk dat de drie netwerkpartners organisaties zijn die elk afzonderlijk werken met kinderen en jongeren in kwetsbare situaties.

Daarnaast zijn een viertal methodieken opgesteld die allemaal terug te vinden in de projectoproep.

Hetzelfde geldt voor de definiëring van kinderen en jongeren in kwetsbare situaties. Daaronder worden minstens volgende groepen bedoeld: kinderen en jongeren in armoede of kansarmoede, in een moeilijke thuissituatie, in een traject van jeugdhulpverlening of aanpak jeugddelinquentie, in een preciaire verblijfs-situatie, kinderen en jongeren die een moeilijk of geen schooltraject doorlopen en kinderen en jongeren met een beperking.

Om de middelen evenwichtig te besteden, zijn de hierboven aangehaalde algemene voorwaarden en de zes kwaliteitscriteria de leidraad voor de beoordeling van mijn administratie.

De derde, vierde en zesde vraag zou ik graag samen behandelen om een samenhangend antwoord te kunnen geven.

De oproep speelt in op aanbevelingen uit het rapport van het Maatschappelijk Relancecomité en sluit aan bij het relanceplan Vlaamse Veerkracht, binnen het deelluik 'Armoedebestrijding en wijkverbetering'. Het gaat dus om relancemiddelen.

Dat is wel belangrijk, collega's. U weet dat de Vlaamse Regering vorige zomer niet alleen een Economisch Relancecomité heeft bijeengebracht, maar ook een Maatschappelijk Relancecomité. Dat comité is recent nog samengekomen om de vooruitgang van de relancemiddelen en de maatregelen te monitoren. Het is precies binnen het luik maatschappelijke relance dat er ook aandacht was gevraagd voor de situatie van kwetsbare kinderen en jongeren. Deze projectoproep sluit daarbij aan.

In de bespreking van de vraag van collega Rombouts verwees ik al uitvoerig naar de noodzaak van de oproep die inspeelt op meerdere signalen, geleerde lessen en beleidsambities. Het lijkt me niet nuttig om dat allemaal te herhalen. Ik verwijs op dat vlak naar het antwoord van 18 maart.

Met de oproep wordt een duurzame aanpak nagestreefd om kinderen en jongeren in kwetsbare situaties beter te bereiken met het aanbod van vrijetijdsbesteding en in het licht hiervan bestaande drempels weg te werken. Het is ook om die reden dat de projectsubsiëeringsperiode over twee jaar loopt en niet over één jaar, wat vaak het geval is bij dit soort van ondersteuning.

De zaak van mevrouw El Kaouakibi is een bijzonder pijnlijke zaak. We wachten af wat de gerechtelijke instanties daarover zullen concluderen. Ik heb op sociale media effectief uitdrukking gegeven aan mijn steun voor al die organisaties die op een zeer correcte manier omgaan met subsidiegeld en daar ook correct over rapporteren. Dat is het geval voor de absolute grote meerderheid van de projecten. Dat is mijn overtuiging en zeker ook binnen mijn beleidsdomein is dat het geval.

Er is die decretale basis van artikel 16, §1/1, waar ik naar verwezen heb. Er staan ook bepalingen in het decreet over toezicht en controle met een eerste voorschot dat wordt uitbetaald en een werkings- en financieel verslag dat wordt ingediend en dat door het departement grondig wordt onderzocht en beoordeeld. Na een positieve doorlichting wordt het resterende bedrag uitbetaald.

Wat de vraag betreft of er in de nabije toekomst nog extra middelen worden uitgetrokken, staat in mijn beleidsnota dat ik streef naar een situatie waar elk kind en elke jongere zijn of haar plaats vindt in de vrije tijd. Binnen het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan is dat doelstelling vier en binnen het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding werk ik mee aan de doelstelling om gerichte acties op te zetten in de aanpak van kinderarmoede.

Het is belangrijk om inhoud en vorm geven aan die actieplannen via mijn bevoegdheden binnen Jeugd. Op dit ogenblik is het moeilijk om een sluitend antwoord geven over hoeveel extra middelen er zullen zijn. We volgen dat verder op en zullen jullie daarover te gepasten tijde zeker informeren.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Bedankt, minister, voor het antwoord. Ik was er me van bewust dat een deel van de vraag al gesteld was, maar de verontwaardiging bij de mensen was zo groot dat ik het belangrijk vond om dat verhaal nog eens te brengen, en dan moet ik dat volledig doen.

Wat de controle betreft, verwijst u naar de decretale bepaling, maar ik weet niet hoeveel voorbeelden u nodig hebt om te beseffen dat die decretale bepalingen niet volstaan om de mazen van het net te dichten. Uiteraard is er niet in elke vereniging die werkt met subsidies, sprake van slechte bedoelingen. Maar die mazen van het net moeten wel gedicht worden. U kunt dat nog altijd niet garanderen. Dan is het toch niet vreemd dat de verontwaardiging bij de mensen groot is, zeker ook gelet op de huidige financiële situatie en de noodzaak die u naar mijn bescheiden mening nog altijd niet hard kunt maken. Als de noodzaak voor die extra middelen inderdaad zo hoog is, dan zal de interesse eergisteren op de digitale infosessies

over die projectoproep ook bijzonder groot geweest zijn. Kunt u me vertellen hoeveel deelnemers er daar waren? Kunt u enkele voorbeelden geven van organisaties die daaraan hebben meegedaan? Met welke doelgroep werken die organisaties binnen de categorie 'kwetsbare jongeren'? Hoeveel projectaanvragen verwacht u?

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Ik zou willen beginnen met mijn groot vertrouwen in het middenveld en in allerlei organisaties uit te drukken. Ik blijf dat herhalen. We moeten altijd opnieuw blijven zeggen dat de meerderheid van die mensen onwaarschijnlijk werk verzet met heel beperkte middelen en dat op een heel correcte manier doet. Ze hebben een gigantische maatschappelijke meerwaarde, en daar staat een heel kleine investering van de overheid tegenover.

Mijn vraag sluit daar een beetje bij aan, minister. Voor alle duidelijkheid, ik steun dit project en de gelanceerde oproep volledig. Het gaat telkens om eenmalige middelen en projecten die opgezet worden waarbij je die organisaties altijd maar opnieuw vraagt om dossiers op te stellen en in te dienen, en dan komen ze er hopelijk voor in aanmerking. Op het einde van de rit hebben ze een aantal zaken gerealiseerd en expertise opgebouwd, en dan vallen die middelen weer weg. Dat is nu eenmaal eigen aan het project.

Ik vraag me af hoe zich dat verhoudt tot uw visie op structurele financiering. Moeten een aantal zaken niet structureel verankerd worden? Door de relancefondsen zitten we in een periode dat er al heel veel ad-hoc- en eenmalige zaken worden opgestart. Dat is heel goed in het kader van de relance, maar ik maak me toch zorgen dat we ons beleid stilaan structureel aan het vervangen zijn door nog meer projectoproepen en nog meer ad-hocmiddelen. Er zijn veel minder structurele keuzes en ondersteuning voor sectoren die vaak structureel willen groeien en tijd nodig hebben om tot volle wasdom te komen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Ik sluit me aan bij deze vraag omdat iedereen in het parlement ondertussen ook wel ervaart dat in de geest van het debat van onze collega het woord 'subsidie' soms een nare bijklank krijgt, maar we moeten ons toch bewust en eerlijk afvragen of dat wel correct is. Als we kijken naar alle subsidies die we geven, zowel op Vlaams als op lokaal niveau, dan heeft het vertrouwen in het middenveld veel meer gewicht dan het voorval dat zich nu eenmalig voordoet.

En ik heb begrepen, collega Brusselmans, dat u dat zelf ook wel erkent. Het vertrouwen in de meeste organisaties van het middenveld is terecht zeer hoog.

U vraagt waarom er aparte oproepen zijn en aparte verenigingen. Waarom is dat niet geïntegreerd? Want er zijn heel wat jeugdwerkorganisaties. De organisaties die vandaag al ingebed zijn en die een sterke werking hebben, kunnen deelnemen aan dergelijke oproepen. En omgekeerd moet de politiek er zich altijd voor hoeden om organisaties die hun eigen doelstelling hebben, bijvoorbeeld in het jeugdwerk, te verplichten om een aantal dingen uit te voeren. Het is net goed dat nieuwe initiatieven kunnen ontstaan rond nieuwe uitdagingen die we vaststellen in de samenleving, beter dat dan dat we ze verplichten aan iedereen. We moeten dat evenwicht zoeken. Met deze oproep proberen we dat en proberen we er ook goed over te waken.

Dan is er het verhaal van de structurele inbedding. Als op een bepaald ogenblik blijkt dat het nodig is om naar een verbreding te gaan van de doelstelling, is dat

een mogelijkheid voor onze decretale bepalingen. Dat is heel belangrijk voor deze projectoproep.

Het is ook belangrijk dat de controle goed ingebed is. Wat betreft de jeugdsubsidies die hier de afgelopen jaren werden uitgevaardigd, moeten we toch vaststellen dat er een heel sterke controle op is, dat daar geen misbruiken werden vastgesteld. Ik hoop dat we op dat elan kunnen voortwerken.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mijnheer Brusselmans, het decreet heeft toch een aantal belangrijke bepalingen, ook inzake controle en sanctionering. Ik verwijs in het bijzonder naar artikel 18, dat een sanctioneringsmechanisme omvat, inclusief de mogelijkheid tot terugvordering. Op decretaal vlak hebben we daar al een en ander, al zullen we het Jeugddecreet globaal herzien. We zullen zeker ook dit element daarin meenemen.

U hebt gepeild naar de webinar. Er waren bijna honderd inschrijvingen. De 'frequently asked questions' (FAQ's), de frequent gestelde vragen, komen binnenkort online. De organisaties komen, zo zegt men mij, uit jeugdwerk, sport, cultuur, welzijn, lokale besturen en buurtwerk.

Collega Vaneekhout, u verwijst naar het werken met projectmiddelen en eenmalige middelen. Ik geef toe dat er in het kader van de relance en in het kader van de projectoproep voor verbindingsambassadeurs eenmalig zeer substantiële middelen worden toegekend. Voor Jeugd is dat in totaal 33 miljoen euro. Ik denk dat dat historisch is. Ik wil u er ook aan herinneren – en ik verwijs naar de begrotingsbespreking 2021 – dat we de grootste stijging in zeer lange tijd hebben van structurele middelen in de jeugdsector. Dat is ook een zeer belangrijk punt om op te merken.

Het laatste punt, en niet onbelangrijk, is dat deze projectsubsidie beoogt om ook een structureel effect te hebben. De insteek is net dat via dit project organisaties zullen komen tot zelfreflectie, zodat zij het aanbod nog sterker kunnen afstemmen op kinderen en jongeren in plaats van wat soms omgekeerd het geval is, en dat er ook echt geleerd wordt uit deze projecten. Ook dat is een element van de ondersteuning die wordt aangeboden en van de begeleiding die daarbij wordt geboden.

Het is ook de bedoeling om blinde vlekken vast te stellen. Niet in iedere regio is er voldoende aanbod voor kwetsbare kinderen en jongeren. Trouwens ook op het vlak van de structurele verhoging van de middelen verwijs ik naar het feit dat er ook extra middelen zijn voor de zogenaamde werkingen met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren (WMKJ's).

Ten slotte, de oproep van collega Rombouts kan ik alleen maar ondersteunen. Ik denk wel degelijk dat we bijzonder behoedzaam moeten zijn om effectief uit het geval dat nu heel pijnlijk naar voren is gekomen, algemene conclusies te trekken. We moeten heel goed het evenwicht behouden in de noodzakelijke controle op alles wat gebeurt. We moeten daar heel duidelijk op toezien. We moeten daar duidelijke regels voor hebben en die ook toepassen. Anderzijds is te veel planlast veroorzaken ook een van de zorgen van het jeugdwerk. We moeten regulitis vermijden voor diegenen die het goed kunnen en die vooruit kunnen. Dat is ook iets waaraan we absoluut moeten denken. We moeten dat in het achterhoofd houden.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister en collega's, ik vind toch dat we iets te gemakkelijk over de onvrede bij de bevolking gaan. Het gaat trouwens over meer dan alleen een fraudegeval. De reacties hierop hebben betrekking op een

subsidiepolitiek en de vaak terechte perceptie daarvan bij de bevolking. Uiteraard zijn de subsidies die toekomen bij vele jeugdwerkorganisaties die goed werk leveren, geen schande. Niemand in dit land met gezond verstand zal dat tegenspreken. Maar in een land of, zo u wilt, een gemeenschap waar een derde van alle overheidsuitgaven naar subsidies gaat, waar vaak serieuze vraagtekens bij gevormd kunnen worden, is elke extra subsidie-euro enorm gevoelig, zeker in tijden van financiële moeilijkheden. Dus net om meer begrip te krijgen voor de nodige subsidies is het hoog tijd om niet alleen een databank te maken, zoals men er nu mee bezig is, maar ook om te knippen en te schrappen – of u dat nu leuk vindt of niet, beste collega's –, want dat gaat in de toekomst toch de uitdaging worden als we willen vermijden dat elke goede subsidie onder de loep komt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.